

บทที่ 3

ต้นทุน รายได้ และผลตอบแทนในการลงทุนทำสวนมังคุด

ในการลงทุนประกอบกิจการใด ผู้ลงทุนทุกคนมีความหวังที่จะได้รับกำไรจากการลงทุนนั้น ๆ เพื่อให้คุ้มกับค่าใช้จ่ายและแรงงาน การที่ผู้ลงทุนจะได้รับกำไรนั้นย่อมหมายความว่า รายได้จากการลงทุนจะต้องสูงกว่าค่าใช้จ่าย แต่ถ้าวางรายได้นั้นต่ำกว่าค่าใช้จ่ายก็จะเกิดผลขาดทุนขึ้น การลงทุนทำสวนผลไม้ของชาวสวนก็เช่นกัน ชาวสวนคาดหวังที่จะได้กำไรจากการลงทุน แต่โดยทั่วไป ชาวสวนมิได้บันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายโดยละเอียด เพียงแต่อาศัยการจดจำตัวเลขรวมของรายได้และค่าใช้จ่ายไว้เท่านั้น ดังนั้น ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้จึงได้ใช้วิธีสัมภาษณ์ชาวสวนที่ปลูกมังคุดในจังหวัดระยอง จันทบุรี ตราดและชุมพร ตลอดจนเจ้าหน้าที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านผลผลิตและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการสรุปเป็นข้อมูลใช้ในการวิเคราะห์ผลตอบแทน (กำไรหรือขาดทุน) ในลำดับต่อไป

ต้นทุนในการทำสวนมังคุด

จากการศึกษาลักษณะการปลูกมังคุดของชาวสวนในภาคตะวันออกและภาคใต้ ซึ่งเป็นแหล่งปลูกมังคุดของประเทศ ปรากฏว่า มังคุดนั้นเดิมเป็นพืชที่ชาวสวนไม่ได้ให้ความสนใจที่จะปลูกเป็นพืชหลักเพื่อหารายได้อย่างจริงจังนัก เนื่องจากเป็นไม้ผลที่ให้ผลช้า ต้องใช้เวลาปลูก 7-10 ปี จึงจะได้ผลผลิตและให้ในปริมาณที่น้อยในระยะแรก จึงทำให้เกิดแรงจูงใจแก่ชาวสวนในการปลูกน้อยกว่าพืชผลชนิดอื่น ดังนั้น การปลูกมังคุดของชาวสวนที่ผ่านมาจึงอยู่ในลักษณะปลูกแซมร่วมกับพืชชนิดอื่นแทบทั้งสิ้น มีเพียงไม่กี่รายเท่านั้นที่ปลูกเป็นสวนมังคุดล้วนหรือเอกเทศ เพื่อหารายได้อย่างจริงจัง อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันก็ได้มีผู้สนใจเริ่มลงทุนทำสวนมังคุดล้วนเพิ่มมากขึ้น แต่ยังไม่ให้ผลผลิต เนื่องจากเพิ่งเริ่มปลูกในช่วงปี 1-2 ปี ที่ผ่านมา ดังนั้น การศึกษาการลงทุนทำสวนมังคุดในที่นี้จะศึกษาตามลักษณะของการปลูก ซึ่งจะเป็น 2 กรณี คือ

1. จากสวนที่ปลูกแซมร่วมกับพืชชนิดอื่น ซึ่งเป็นลักษณะการปลูกมังคุดทั่วไปของประเทศ

2. จากสวนมังคุดล้วนขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นลักษณะการปลูกเพียงส่วนน้อยของประเทศ

ในการศึกษาได้ทำการสุ่มสัมภาษณ์สวนทั้ง 2 ลักษณะโดยไม่จำกัดอายุมังคุดที่ปลูก ทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลที่ครอบคลุมการปลูกมังคุดตั้งแต่เริ่มลงทุนเป็นต้นไป โดยกรณีสวนที่ปลูกแซมร่วมกับพืชชนิดอื่นนั้น หากเป็นลักษณะปลูกแยกเฉพาะพื้นที่จะกำหนดจำนวนต้นมังคุด 20 ต้น/ไร่ เท่ากับสวนล้วนขนาดใหญ่ แต่กรณีที่ปลูกปนกันไปกับพืชชนิดอื่นนั้น จะเป็นการยากที่จะกำหนดจำนวนต้นมังคุด/ไร่ หรือประเภทของพืชที่ปลูกแซมให้เหมือนกันในตัวอย่างที่สัมภาษณ์ได้ ทั้งนี้เพราะ พฤติกรรมในการปลูกของชาวสวนในลักษณะนี้โดยทั่วไปไม่มีแบบแผนที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความพอใจของชาวสวนแต่ละคน เนื่องจากเห็นว่าไม่ใช่พืชหลักของตนเองเหมือนเช่นสวนมังคุดล้วนขนาดใหญ่ ผู้ศึกษาจึงใช้วิธีสอบถามจำนวนต้นมังคุดที่ปลูกในสวนทั้งหมด และหาสัดส่วนพื้นที่ของมังคุดที่ปลูกเปรียบเทียบกับพื้นที่ทั้งหมด โดยยึดหลักเกณฑ์พื้นที่ 1 ไร่ จะปลูกมังคุดได้เต็มที่ 20 ต้น โดยกำหนดจำนวนต้นมังคุดอย่างต่ำในแต่ละสวนไม่น้อยกว่า 100 ต้น จำนวนสวนที่สุ่มเป็นตัวอย่างสัมภาษณ์ในกรณีสวนลักษณะปลูกแซมสำหรับภาคตะวันออกใน 3 จังหวัด คือ ระยอง จันทบุรี ตราดมีจำนวน 40 สวน ทางภาคใต้ที่ชุมพรมีจำนวน 20 สวน ส่วนกรณีสวนมังคุดล้วนขนาดใหญ่ที่จังหวัดระยองและจันทบุรีมีจำนวน 2 สวน ซึ่งสามารถสรุปจำนวนต้นมังคุดจากสวนที่สัมภาษณ์โดยแบ่งตามอายุของต้นมังคุดได้ดังนี้

อายุต้นมังคุด	ส่วนลักษณะปลูกแซมในภาคตะวันออก	ส่วนลักษณะปลูกแซมในภาคใต้	ส่วนล้วน
1 - 6 ปี	1,299	363	50
7 - 10 ปี	1,502	1,105	100
11 - 15 ปี	1,061	275	600
16 - 20 ปี	378	160	810
21 - 30 ปีขึ้นไป	<u>397</u>	<u>205</u>	<u>200</u>
	<u>4,637</u>	<u>2,105</u>	<u>1,760</u>

สำหรับขอบเขตในการศึกษาต้นทุน และการแยกประเภทต้นทุน มีดังนี้

1) โครงการลงทุนทำสวนมังคุดนี้ กำหนดเนื้อที่สวน 10 ไร่ มีต้นมังคุด 200 ต้น สำหรับอายุโครงการนั้น เนื่องจากมังคุดเป็นพืชที่อายุยืน และให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ บางต้นมีอายุถึง 100 ปี ก็ยังสามารถให้ผลผลิตได้หากมีการดูแลบำรุงรักษาอย่างดี ดังนั้น จึงไม่สามารถระบุอายุของโครงการที่แน่ชัดได้ แต่ในที่นี้จะตัดช่วงเฉพาะ 1-20 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุต้นมังคุดที่ปลูกมากที่สุดจากตัวอย่างสวนที่สัมภาษณ์ โดยการลงทุนในปีแรกจะสมมติให้เป็นปีที่ 0 เมื่อสิ้นปีที่ 1 จะรวบรวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดภายในปีนั้นถือเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่ 1 และเมื่อสิ้นปีที่ 2 ก็รวบรวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดภายในปีนั้นถือเป็นค่าใช้จ่ายปีที่ 2 เช่นนี้เรื่อยไปจนถึงสิ้นปีที่ 20

2) ในการคำนวณต้นทุนในการทำสวนมังคุดจะพิจารณาเป็น 2 กรณีคือ

ก. ต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินเท่านั้น สำหรับการพิจารณาค่าใช้จ่ายส่วนนี้จะได้กล่าวไว้ตั้งแต่หน้า 50-หน้า 62 ซึ่งจะใช้ต้นทุนและค่าใช้จ่ายตามกรณีนี้ในการวิเคราะห์การลงทุนทำสวนมังคุดในบทที่ 4

ข. ต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน สำหรับค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นตัวเงินจะได้แก่ค่าเสื่อมราคาและค่าแรงในการดูแลของเจ้าของสวน ซึ่งคำนวณในรูปของค่าเสียโอกาส การพิจารณาค่าใช้จ่าย 2 รายการนี้จะกล่าวในหน้า 87 - หน้า 89 และในการหาผลตอบแทนจากการลงทุนในบทนี้จะใช้ต้นทุนกรณีนี้ในการคำนวณ

3) การประเมินข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและรายได้ตลอดช่วงอายุ 20 ปีของการทำสวนมังคุดในบ่อนี้ จะไม่พิจารณาถึงค่าของเงินที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคต ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการพิจารณาต้นทุนและผลตอบแทน ซึ่งผู้ใช้ข้อมูลอาจนำไปปรับให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงระดับราคาในอนาคตได้ตามต้องการ

4) ต้นทุนในการทำสวนมังคุดแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

ก. ค่าใช้จ่ายลงทุน (Capital Expenditures) เป็นค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่โครงการลงทุนในระยะยาว การทำสวนมังคุดเป็นการลงทุนในระยะยาว ซึ่งค่าใช้จ่ายลงทุนจะมีบทบาทที่สำคัญต่อชาวสวนอย่างมาก ถ้าค่าใช้จ่ายลงทุนมีจำนวนเงินสูงแสดงว่าชาวสวนจะลงทุนทำสวนมังคุดได้ยากขึ้น เพราะชาวสวนจะขาดแคลนเงินลงทุนมากและอาจจะต้องรับภาระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมในอัตราสูง

ข. ค่าใช้จ่ายประจำ (Revenue Expenditures) เป็นค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในงวดที่เกิดค่าใช้จ่ายนั้น ชาวสวนจะต้องจ่ายค่าใช้จ่ายประจำซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันในทุกปี เช่น ค่าปุ๋ย ค่ายาฆ่าแมลง ค่าภาษีที่ดิน เป็นต้น

กรณี ก. ต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินตั้งแต่ปีที่ 0 - ปีที่ 20

1) ต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินในปีแรกของการทำสวนมังคุดก็คือค่าใช้จ่ายลงทุน ซึ่งมีรายละเอียดของค่าใช้จ่ายดังนี้

ก. ค่าซื้อที่ดิน จากการสำรวจชาวสวนทั้ง 2 ภาคของจังหวัดที่สุ่มเป็นตัวอย่าง พบว่าชาวสวนทุกคนเป็นเจ้าของที่ดินเอง จากการสอบถามราคาที่ดินว่างเปล่าที่มีได้ทำประโยชน์จากชาวสวน พบว่าในจังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด มีราคาปานกลางไร่ละ 5,000-10,000 บาท ส่วนที่จังหวัดชุมพร ราคาไร่ละ 3,000-5,000 บาท ซึ่งถ้าหากเป็นที่ดินซึ่งมีสวนผลไม้อยู่แล้วจะมีราคาสูงขึ้นตามที่ตั้งของที่ดินนั้นว่าตั้งอยู่ในเขตตัวเมือง นอกเขต ติดถนนหรือไม่ ที่ดินใกล้แหล่งน้ำหรือไม่ ในที่นี้ค่าซื้อที่ดินทางภาคตะวันออกจะใช้ราคาซื้อขายเฉลี่ยไร่ละ 7,500 บาท ทางภาคใต้ไร่ละ 4,000 บาท

ข. ค่าเตรียมพื้นที่ เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มทำสวนมังคุด เนื่องจากเดิมที่ดินนั้นมีลักษณะเป็นป่า ชาวสวนจะต้องปรับพื้นที่ก่อนจึงจะใช้ที่ดินนั้นทำสวนได้ จากการสอบถามชาวสวนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ค่าใช้จ่ายประเภทนี้ได้แก่

ค่าจ้างเหมาเฉลี่ย/ไร่ (บาท)

	<u>ภาคตะวันออก</u> (ระยอง, จันทบุรี, ตราด)	<u>ภาคใต้</u> (ชุมพร)
1) ค่าถางที่ดิน	} 1,000.-	150.-
2) ค่าเผา		50.-
3) ค่าขุดถนอมต่อ		400.-
4) ค่าไถปรับหรือไถนรวน	450.-	500.-
	<u>1,450.-</u>	<u>1,100.-</u>

ค่าใช้จ่ายเหล่านี้อาจจะเพิ่มหรือน้อยกว่านี้ได้ตามลักษณะความยากง่ายของพื้นที่ กล่าวคือ ถ้าเป็นที่ดินที่มีตอไม้มากค่าจ้างขุดถนอมต่อ/ไร่ ก็จะสูงกว่าค่าจ้างที่แสดงข้างต้น เนื่องจากค่าจ้างดังกล่าวเป็นราคาสำหรับการเตรียมพื้นที่ที่มีสภาพปานกลาง

ค. ค่าใช้จ่ายการปลูกปีแรก ได้แก่

1) ค่ากิ่งพันธุ์ กิ่งพันธุ์มังคุดที่ซื้อขายกันมีหลายราคา แล้วแต่อายุของกิ่งพันธุ์ โดยยิ่งมีอายุมากก็จะมีราคาแพง กิ่งพันธุ์เหล่านี้เมื่อซื้อมาก็ปลูกได้ทันที จากการสัมภาษณ์ชาวสวนทั้ง 2 ภาคใน 4 จังหวัดที่ศึกษาพบว่า กิ่งพันธุ์ที่ชาวสวนนิยมซื้อมาปลูกนั้นจะมีอายุ 2 ปี โดยเฉลี่ย โดยราคาทางภาคตะวันออกเฉลี่ยราคากิ่งละ 30 บาท ส่วนทางภาคใต้ คือชุมพรราคาเฉลี่ยกิ่งละ 30 บาท เท่ากัน

2) ค่าชุดหลุมพร้อมปลูก เมื่อชาวสวนเตรียมที่ดินพร้อมแล้ว ก็จะสามารถฝังปลูก โดยเนื้อที่ 1 ไร่ จะปลูกมังคุดในลักษณะที่หนาแน่นกำลังพอดี คือระยะ 9 เมตร x 9 เมตร ปลูกได้ 20 ต้น ค่าจ้างชุดหลุมปลูกทางภาคตะวันออกเฉลี่ยหลุมละ 10 บาท ส่วนทางภาคใต้ที่ชุมพร หลุมละ 10 บาท เช่นกัน

3) ค่าปุ๋ยรองกันหลุม จากการสอบถามชาวสวนทั้ง 2 ภาคใน 4 จังหวัดที่เป็นตัวอย่าง พบว่าประมาณ 98% ของตัวอย่างที่สัมภาษณ์ไม่มีการใส่ปุ๋ยรองกันหลุม กล่าวคือ เมื่อขุดหลุมเสร็จก็นำกิ่งพันธุ์มาปลูกแล้วกลบด้วยดินเลย ดังนั้นในที่นี้จะถือว่าไม่มีการใส่ปุ๋ยรองกันหลุม

4) ค่ากำร่มบัง ในช่วงต้นมังคุดอายุ 1-3 ปี ชาวสวนจะต้องบังร่มให้แก่ต้นมังคุด เพื่อมิให้ถูกความร้อนจากแสงแดดมากเกินไป จากการสัมภาษณ์ชาวสวนทั้ง 2 ภาค พบว่าจะใช้ทางมะพร้าวคลุม ซึ่งส่วนใหญ่ไม่เสียเงินซื้อเนื่องจากขอจากสวนที่ปลูกมะพร้าวใกล้เคียงได้ แต่ถ้าต้องซื้อทางภาคตะวันออกจะขายทางละประมาณ 3 บาท ส่วนทางภาคใต้ที่ชุมพรนั้นมีหลายราคาแล้วแต่แหล่งที่ชาวสวนติดต่อซื้อ ถ้าหากซื้อกับสวนที่รู้จักก็จะได้ราคาถูก กล่าวคือ มีราคาตั้งแต่ทางละ 0.10 บาท-3 บาท ในที่นี้จะใช้ราคาเฉลี่ยทางละ 1.50 บาท โดย 1 ต้นจะใช้ทางมะพร้าว 1 ทางหักกลางคลุมต้นมังคุดที่ปลูก อายุการใช้งาน 1 ปี ระยะเวลาที่คลุม 1 ปี แล้วเลิกใช้

ง. บ้านพักคนงานและรั้วรอบสวน จากการสำรวจพบว่า มักจะก่อสร้างด้วยเศษไม้และวัสดุราคาถูก โดยที่นักคนงาน 2 คน จำนวน 1 หลัง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยประมาณ 3,000 บาท ทั้ง 2 ภาค ส่วนรั้วนั้นจากการสำรวจพบว่าชาวสวนทั้ง 2 ภาคไม่นิยมทำรั้วล้อมรอบสวน

จ. บ่อน้ำ (ในกรณีที่ดินอยู่ติดแม่น้ำหรือลำธาร สามารถละเว้นข้อนี้ได้) ค่าใช้จ่ายในการขุดบ่อน้ำขนาดกว้างยาว 10 เมตร x 6 เมตร ลึก 6 เมตร ทางภาคตะวันออกเฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการขุดประมาณ 10,000 บาท สำหรับทางภาคใต้ที่ชุมพรเฉลี่ยประมาณ 5,000 บาท

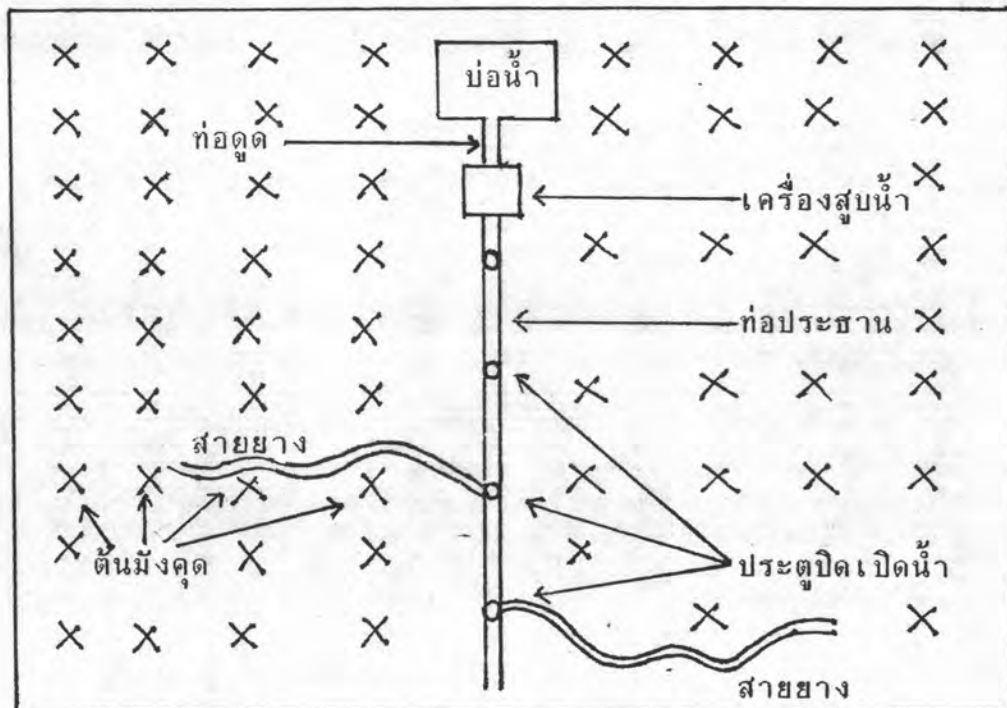
ฉ. อุปกรณ์ เครื่องมือและอื่น ๆ ประกอบด้วย

1) เครื่องสูบน้ำพร้อมท่อดูด ชาวสวนจะต้องใช้เครื่องสูบน้ำขึ้นมาจากบ่อน้ำ เครื่องสูบน้ำมียี่ห้อและกำลังม้าต่าง ๆ กันหลายชนิด มีทั้งใช้ไฟฟ้าและใช้น้ำมัน (ดีเซลหรือเบนซิน) ราคาที่แตกต่างกันไปตามขนาดและยี่ห้อ (แรงม้าเท่ากัน ยี่ห้อต่างกันก็มีราคาไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับค่านิยมและชื่อเสียงของบริษัทผู้ผลิต) ในที่นี้สวนมังคุดขนาด 10-15 ไร่ ระบบการให้น้ำแบบสายยางลาก ใช้เครื่องสูบน้ำขนาด 5-6 แรงม้า โดยทางภาคตะวันออกจะเป็นเครื่องประเภทใช้

น้ำมันดีเซล ราคาเฉลี่ยรวมทั้งชุดเครื่องละประมาณ 12,000 บาท ส่วนทางภาคใต้ที่ชุมพรเป็นประเภทใช้น้ำมันเบนซินขนาด 5 แรงม้า ราคาเฉลี่ยรวมทั้งชุดเครื่องละประมาณ 6,000 บาท แต่ถ้าหากเป็นส่วนมั่งคุดล้นที่ใช้ระบบการให้น้ำแบบน้ำดันหรือน้ำอัด จะใช้เครื่องสูบน้ำดีเซลขนาด 10 แรงม้า ราคาพร้อมท่อประมาณ 20,000 บาท

2. อุปกรณ์เกี่ยวกับการให้น้ำ จากการสำรวจสวนมั่งคุดล้น และสวนมั่งคุดที่ปลูกแซมใน 3 จังหวัดทางภาคตะวันออก และที่ชุมพร พบว่าวิธีการให้น้ำของชาวสวนมี 2 วิธี คือ

ก. แบบใช้สายยางลาก วิธีนี้จะใช้ท่อเอสลอนขนาด 2.5" ต่อจากเครื่องสูบน้ำเป็นท่อประธานผ่านกลางสวน และตามท่อประธานนี้จะมีประตูเปิดน้ำเป็นจุด ๆ เพื่อใช้สำหรับต่อสายยาง เมื่อชาวสวนเดินเครื่องสูบน้ำ น้ำที่สูบได้จะผ่านไปตามท่อนี้ ชาวสวนก็จะเปิดประตูน้ำตามจุดต่าง ๆ และใช้แรงงานคนลากสายยางไปให้น้ำแก่ต้นมั่งคุดที่ละต้น วิธีนี้มีข้อเสียคือเปลืองน้ำ เสียเวลา และน้ำที่ให้แก่ต้นมั่งคุดจะมีปริมาณไม่สม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังเสียแรงงานมาก แต่ข้อดีคือการลงทุนทางด้านอุปกรณ์และการติดตั้งต่ำกว่าระบบการให้น้ำแบบน้ำดัน (ดูรูปที่ 3.1)

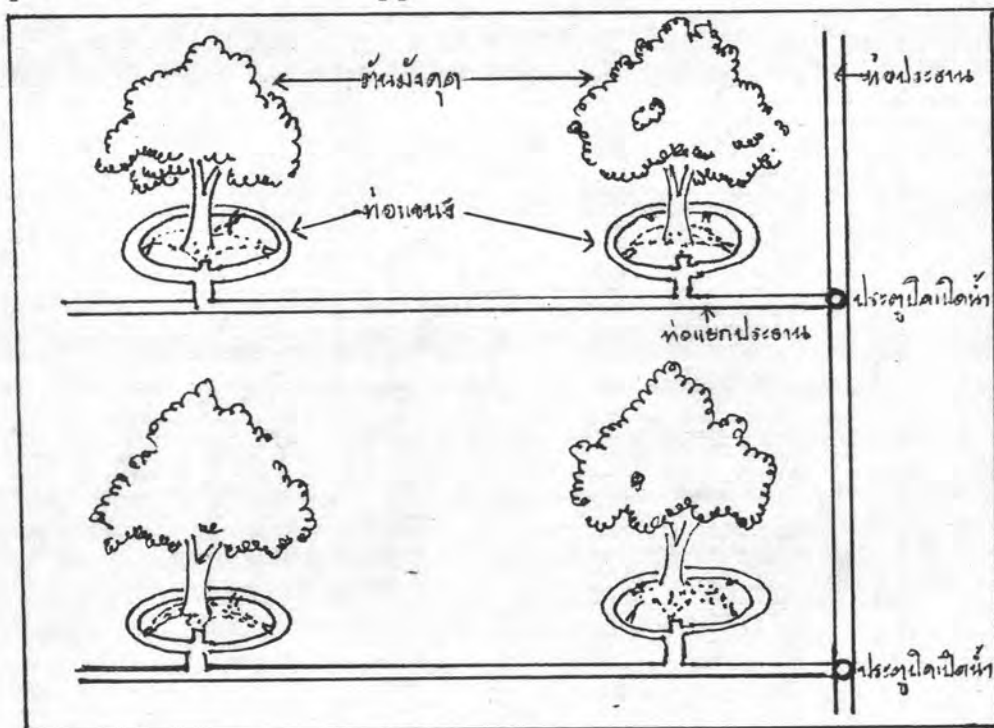

รูปที่ 3.1 การให้น้ำแบบใช้สายยางลาก

จากการสำรวจพบว่าสวนมังคุดที่ปลูกในลักษณะแซมร่วมกับพืชชนิดอื่นในภาคตะวันออกและสวนมังคุดทางภาคใต้ซึ่งมีเนื้อที่ขนาด 5-10 ไร่ จะใช้วิธีการให้น้ำระบบนี้แทบทั้งสิ้น ดังนั้นการวิเคราะห์โครงการลงทุนทำสวนมังคุดที่สำรวจมาจากสวนที่ปลูกแซมทั้ง 2 ภาค จะใช้ระบบให้น้ำแบบสายยางลาก

ข. แบบน้ำดันหรือน้ำอัด เป็นวิธีการให้น้ำแก่พืชแต่ละต้นโดยตรง ส่วนประกอบของระบบการให้น้ำแบบนี้ ได้แก่

- ประตูเปิดน้ำ ใช้สำหรับเปิดเปิดการไหลของน้ำ
- ท่อประธาน เป็นท่อซึ่งเชื่อมโยงกับท่อแยกประธานหรือท่อแขนงในแต่ละสายให้ต่อกับแหล่งน้ำ โดยปกติท่อประธานจะฝังไว้ในดิน
- ท่อแยกประธาน ในสวนบางแห่ง ชาวสวนมิได้ติดตั้งท่อแยกประธานนี้ โดยมีเฉพาะท่อแขนงกับท่อประธาน
- ท่อแขนง เป็นท่อซึ่งแยกจากท่อแยกประธานหรือท่อประธาน ต่อไปวางรอบโคนต้นไม้
- ท่อปล่อยน้ำ ซึ่งจะมีหัวฉีดตั้งขึ้นสูงและยื่นขึ้นมาจากท่อแขนงห่างจากต้นมังคุด เท่ากับระยะครึ่งหนึ่งของทรงพุ่ม เมื่อปล่อยน้ำออกมาตามท่อน้ำจะพุ่งขึ้นสูงเล็กน้อยแล้วตกลงมา (ดูรูปที่ 3.2)

รูปที่ 3.2 การให้น้ำแบบน้ำดันหรือน้ำอัด

จากการสำรวจพบว่า ส่วนมั่งคุดล้วนขนาดใหญ่ในจังหวัดระยอง และ จันทบุรี จะให้น้ำด้วยระบบนี้แทบทั้งสิ้น ดังนั้นการวิเคราะห์โครงการลงทุนทำสวน มั่งคุดที่ศึกษาจากสวนมั่งคุดล้วนในที่นี้ จะใช้ระบบให้น้ำแบบน้ำดัน

จากระบบการให้น้ำทั้ง 2 ระบบ สามารถสรุปตารางแสดงอุปกรณ์ เครื่องมือได้ดังนี้

การให้น้ำแบบใช้สายยางลาก	การให้น้ำแบบน้ำฉีดหรือน้ำดัน
กรณีสวนมั่งคุดที่ศึกษาจากสวนลักษณะปลูกแซม	กรณีสวนมั่งคุดที่ศึกษาจากสวนล้วนในภาคตะวันออก
<ul style="list-style-type: none"> - บ่อน้ำ - เครื่องสูบน้ำพร้อมท่อดูด - ท่อส่งน้ำขนาด 2 1/2 นิ้ว (ชาวสวนจะติดตั้งท่อส่งน้ำนี้เป็นท่อประปาและมีสายยางต่อกับท่อส่งน้ำเพื่อให้น้ำแก่ต้นมั่งคุดแต่ละต้น) - ประตูเปิดน้ำ และอุปกรณ์ประกอบอื่น ๆ - สายยางขนาด 1-2 นิ้ว - เครื่องพ่นยาพร้อมถังสะพาย - เครื่องมือต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - บ่อน้ำ - เครื่องสูบน้ำพร้อมท่อดูด - ท่อส่งน้ำขนาด 3 นิ้ว, 1 นิ้ว, 3/4 นิ้ว และ 1/4 นิ้ว (ชาวสวนจะติดตั้งท่อส่งน้ำนี้ไปถึงต้นมั่งคุดแต่ละต้น) - ประตูเปิดน้ำ และอุปกรณ์ประกอบอื่น ๆ - หัวปล่อยน้ำ - เครื่องพ่นยาพร้อมถังสะพายและถังผสม - เครื่องมือต่าง ๆ

3. ท่อส่งน้ำขนาดต่าง ๆ ส่วนใหญ่ชาวสวนนิยมใช้ท่อเอสลอน (ท่อ พี วี ซี) เนื่องจากท่อเอสลอนไม่เป็นสนิมและตัดต่อได้ง่ายกว่าท่อเหล็ก ท่อเอสลอนมีขายเป็นท่อนยาว ท่อนละ 4 เมตร ราคาท่อเอสลอนจะแตกต่างกันไปตามขนาดของท่อ และท้องถิ่นที่จำหน่าย ดังเช่น

ขนาด	ราคาเฉลี่ยที่ระยอง, จันทบุรี, ตราด/ท่อน (บาท)	ราคาที่ยังจังหวัดชุมพร/ท่อน (บาท)
2 1/2 นิ้ว	175.-	220.-
2 นิ้ว	165.-	180.-
1 นิ้ว	60.-	64.-
3/4 นิ้ว	45.-	52.-

4) ประตูปิดเปิดน้ำ ชาวสวนจะติดตั้งประตูปิดเปิดน้ำไว้ตามท่อส่งน้ำ เพื่อปิดเปิดน้ำที่ไหลไปตามท่อส่งน้ำ

5) อุปกรณ์ประกอบอื่น ๆ ได้แก่ ตัว 3 ทาง เกลีสวนนอก ฝาครอบปิดน้ำ ฆอลด และหัวปิดเปิดน้ำ เป็นต้น

จากการสอบถามชาวสวนมังคุดทางภาคตะวันออกใน 3 จังหวัดที่เป็นตัวอย่างและทางภาคใต้ที่ชุมพร ต้นทุนสำหรับค่าอุปกรณ์ในการวางระบบให้น้ำจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของที่ดิน ตลอดจนรายละเอียดของขนาดและประเภทของอุปกรณ์ที่ใช้ แต่โดยเฉลี่ยแล้วสำหรับเนื้อที่สวน 10 ไร่ นั้น ถ้าเป็นระบบใช้สายยางลากทางภาคตะวันออก จะเฉลี่ยค่าอุปกรณ์และค่าแรงติดตั้งประมาณไร่ละ 400 บาท ส่วนที่ชุมพร เฉลี่ยไร่ละประมาณ 700 บาท สำหรับระบบน้ำอัดหรือน้ำดันทางภาคตะวันออก เฉลี่ยค่าอุปกรณ์และค่าแรงติดตั้งประมาณไร่ละ 2,500 บาท

6) สายยาง ในระบบการให้น้ำแบบใช้สายยางลาก ชาวสวนจะใช้สายยางต่อจากท่อส่งน้ำไปรดน้ำต้นไม้ที่ละต้น ส่วนใหญ่สวนขนาด 10 ไร่ ทางภาคตะวันออกจะใช้สายยางขนาด 2 นิ้ว 2 ชุด (1 ชุด ยาว 30 เมตร) ราคาทางภาคตะวันออกชุดละ 300 บาท ส่วนที่ชุมพรใช้ขนาด 1 นิ้ว 1 ชุด (ยาว 100 เมตร) ชุดละประมาณ 1,000 บาท

7) เครื่องพ่นยา ใช้สำหรับพ่นยาฆ่าแมลงหรือยาฆ่าหญ้า ส่วนทางภาคตะวันออกส่วนใหญ่จะมีเครื่องพ่นยาของตนเองทั้งสิ้น โดยสวนเนื้อที่ขนาด 10 ไร่ ส่วนใหญ่จะมีเครื่องพ่นยาขนาด 5 แรงม้า 1 เครื่อง มูลค่ารวมอุปกรณ์ประกอบเฉลี่ยชุดละประมาณ 12,000 บาท สำหรับทางชุมพร ชาวสวนส่วนใหญ่ (สวน

ขนาดไม่เกิน 5 ไร่) จะไม่มีเครื่องพ่นยาของตนเอง แต่จะใช้ยืมจากเกษตรอำเภอ แต่ถ้าหากเป็นส่วนขนาด 10 ไร่ จะมีเครื่องพ่นยาประเภทถังโยกขนาดกลาง 1 ชุด ราคาเฉลี่ยชุดละประมาณ 1,000 บาท

8) เครื่องตัดหญ้า ส่วนมั่งคุดที่ศึกษาจากสวนที่ปลูกแซม จะไม่มีเครื่องตัดหญ้าทั้ง 2 ภาค เนื่องจากเกษตรกรที่ทำสวนลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะมีฐานะปานกลาง เครื่องตัดหญ้าจึงเป็นอุปกรณ์ที่ฟุ่มเฟือยไม่จำเป็น การกำจัดหญ้าส่วนใหญ่อาศัยยาม่าหญ้าและแรงงานคน แต่สำหรับสวนขนาดใหญ่ที่ทำการปลูกมั่งคุดเป็นพืชหลักอย่างเดียว การดูแลและบำรุงรักษาจะค่อนข้างเป็นไปตามหลักวิชาการ ดังนั้นสวนประเภทนี้จะมีเครื่องตัดหญ้าประเภทใช้น้ำมันเบนซิน 1 เครื่อง ราคาเฉลี่ยเครื่องละประมาณ 10,000 บาท

9) เครื่องมือต่าง ๆ สวนแต่ละแห่งจะมีปริมาณเครื่องมือต่าง ๆ แตกต่างกันไป สำหรับสวนมั่งคุดขนาด 10 ไร่ จะมีเครื่องมือที่จำเป็น คือ จอบ คราด และมีดขอ หากเป็นกรณีสวนมั่งคุดล้วนขนาดใหญ่ จะมีกรรไกรตัดแต่งและถังพลาสติกผสมยาเพิ่มเติมด้วย ,

เครื่องมือทำสวน	จำนวน	ราคาเฉลี่ย/หน่วย (บาท)	
		ระยอง, จันทบุรี, ตราด	ชุมพร
ก. จอบ	2 อัน	70.-	95.-
ข. คราด	1 อัน	15.-	20.-
ค. มีดขอ	2 อัน	70.-	75.-
ง. กรรไกรตัดแต่ง	1 อัน	250.-	-
จ. ถังพลาสติกผสมยา ขนาด 200 ลิตร	2 ใบ	600.-	-

สำหรับอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บเกี่ยวมั่งคุดเมื่อให้ผลแล้วนั้น จากการสำรวจสวนที่เป็นตัวอย่างทั้ง 2 ภาค สรุปได้ว่า

- ส่วนมัจจุคที่ปลูกแซมกับพืชชนิดอื่นนั้น ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะใช้ตะขอในการเก็บผลมัจจุค ซึ่งมีทั้งทำเองและซื้อ หากซื้อจะมีราคาอันละประมาณ 5 บาท ส่วนทางภาคใต้นิยมใช้จำปาราคาอันละประมาณ 10 บาท

- ส่วนมัจจุคล้วนขนาดใหญ่ จะให้ความสำคัญในการเก็บเกี่ยวมาก เนื่องจากจะมีผลกระทบต่อคุณภาพของเนื้อมัจจุคได้ ในปัจจุบันตะกร้อในการเก็บผลมัจจุคจากต้น ราคาอันละประมาณ 30-40 บาท

2. ค่าใช้จ่ายประจำที่เป็นตัวเงิน ตั้งแต่ปีที่ 1 - 20 ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้

ก. ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา ประกอบด้วย

1) ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก) จากการสำรวจชาวสวนที่ปลูกมัจจุคในลักษณะปลูกแซม สวนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์สำหรับมัจจุคน้อยมาก เนื่องจากปุ๋ยอินทรีย์ที่มาจากมูลสัตว์บางประเภท เช่น สุนัขจะมีสารเคมีที่ตกค้างจากการล้างคอกสัตว์ปนมาด้วย ซึ่งหากนำมาใส่ในที่ดินแล้วจะทำให้ดินเสีย ดังนั้นเพื่อเป็นการขจัดความยุ่งยาก จึงใส่แต่ปุ๋ยเคมีเป็นหลักเพียงอย่างเดียว (พืชชนิดอื่นที่ปลูกแซมร่วมอาจมีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ด้วย หากพิจารณาแล้วว่าจำเป็นต้องใช้ร่วมกับปุ๋ยเคมี แต่สำหรับการปลูกมัจจุคนั้นชาวสวนส่วนใหญ่มีความเห็นที่ไม่จำเป็นต้องใช้ก็ได้) ดังนั้นในที่นี้จะถือว่าไม่มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ส่วนสวนทางภาคใต้ชาวสวนส่วนใหญ่กลับนิยมใช้ปุ๋ยอินทรีย์เป็นหลัก เนื่องจากมีราคาถูกกว่า และสามารถหาซื้อหรือผลิตได้เองในท้องถิ่น เช่น มูลไก่ มูลสุกร เป็นต้น ดังนั้นจึงใช้ปุ๋ยเคมีน้อยมากหรือไม่ใช้เลย โดยปุ๋ยอินทรีย์นี้ชาวสวนจะใส่ปีละ 2 ครั้ง ราคาเฉลี่ยที่ชุมพร กก.ละ 2 บาท อัตราการใช้เฉลี่ยต้นละ 5 - 20 กก./ปี (ปริมาณการใส่เพิ่มขึ้นตามขนาดหรืออายุของต้นมัจจุค)

สำหรับกรณีสวนมัจจุคล้วนนั้นจะใส่ทั้งปุ๋ยอินทรีย์ และเคมีควบกันไปเพื่อให้ต้นมัจจุคได้ธาตุอาหารครบถ้วน โดยปริมาณปุ๋ยอินทรีย์ที่ใช้เฉลี่ยต้นละ 10-20 กก./ปี ราคาทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กก.ละ 1 บาท

2) ค่าปุ๋ยเคมี ตามที่กล่าวไว้ในข้อ 1) ส่วนปลูกแซมทางภาคใต้ใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยคอกเป็นหลักจึงไม่ใส่ปุ๋ยเคมี ส่วนสวนลักษณะปลูกแซมทางภาคตะวันออกนั้น ปุ๋ยสูตรที่นิยมใช้สำหรับมังคุดมากที่สุดคือ สูตร 15-15-15 ราคากระสอบละ 225-270 บาท (1 กระสอบบรรจุ 50 กก.) โดยใส่เพียงสูตรเดียวตลอด แต่สวนมังคุดล้วนขนาดใหญ่จะมีการให้ปุ๋ยสำหรับเร่งดอกในช่วงที่ต้นมังคุดให้ผลได้แล้วเพิ่มอีกด้วย เช่น สูตร 9-24-24 ราคา กก.ละ 10 บาท ซึ่งจำนวนปุ๋ยที่ใส่ในต้นมังคุดแต่ละปีจะไม่เท่ากัน จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามขนาดของต้นมังคุด ซึ่งสามารถสรุปอัตราโดยประมาณได้ดังนี้

ปีที่ปลูก (ไม่นับอายุกิ่งพันธุ์)	สวนมังคุดลักษณะปลูกแซม	สวนมังคุดล้วน	
	สูตร 15-15-15	สูตร 15-15-15	สูตร 9-24-24
ปลูกปีที่ 1-6	0.5 กก.-3 กก./ต้น/ปี	1 กก./ต้น/ปี	-
ปลูกปีที่ 7 ขึ้นไป	3.5 กก./ต้น/ปี	1 กก./ต้น/ปี	2 กก./ต้น/ปี

จากจำนวนปุ๋ยข้างต้น ชาวสวนสามารถแบ่งใส่ได้ปีละ 2-4 ครั้ง หรือบางส่วนในช่วง 1-6 ปีแรก อาจแบ่งใส่ทุกเดือนก็ได้ พออายุ 7 ปีขึ้นไป จึงลดเหลือ 2-4 ครั้ง/ปี ซึ่งก็แล้วแต่พิจารณาของชาวสวนแต่ละคน

3) ค่าสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช (ยาฆ่าแมลง) เนื่องจากมังคุดเป็นไม้ผลยืนต้นที่มีโรคและศัตรูพืชรบกวนน้อยมาก โดยศัตรูพืชที่สำคัญมีเพียง 2 ชนิดเท่านั้น คือ หนอนกินใบและเพลี้ยไฟ ซึ่งสวนทางภาคตะวันออกนั้น ชาวสวนส่วนใหญ่นิยมใช้ พาราไซออน ฆ่าหนอนในช่วงใบอ่อน และใช้ไดเมทริลเอท ฆ่าเพลี้ยไฟในช่วงมังคุดออกดอก สำหรับทางภาคใต้การใช้ยาฆ่าศัตรูพืชสำหรับมังคุดไม่ใช่สิ่งที่จำเป็นมากนัก ที่นิยมใช้คือ เซนวิน 85 ปริมาณการใช้สรุปได้ดังนี้

ประเภทของยา/ราคา	ส่วนลักษณะปลูกแซมทางภาคตะวันออก	ส่วนลักษณะปลูกแซมภาคใต้	ส่วนล้าน
- พาราไซออน (ลิตรละ 70 บาท)	- พ่นปีละ 4 ครั้ง ทุกปี - ปริมาณการใช้/ครั้ง 1 ตัน ใช้ยา 10 CC. ผสมน้ำ 10 ลิตร	--	- พ่นปีละ 4 ครั้งทุกปี - ปริมาณการใช้/ครั้ง 1 ตันใช้ยา 25 CC ผสมน้ำ 20 ลิตร
- ไดเมทิลเอท (ลิตรละ 90 บาท)	- พ่นปีละ 4 ครั้ง ตั้งแต่ ปีที่ 7 เป็นต้นไป - ปริมาณการใช้/ครั้ง 1 ตัน ใช้ยา 15 CC. ผสมน้ำ 10 ลิตร		- พ่นปีละ 4 ครั้ง ตั้งแต่ ปีที่ 7 เป็นต้นไป - ปริมาณการใช้/ครั้ง 1 ตันใช้ยา 25 CC. ผสมน้ำ 20 ลิตร
- เซฟวิน 85 (กก. ละ 120 บาท)	--	ปีที่ 1-6 ใช้เฉลี่ย 0.2 กก./ไร่/ปี ปีที่ 7 เป็นต้นไปใช้ เฉลี่ย 0.4 กก./ไร่/ปี	--

4) ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช (ยาม่าหญ้า) ชาวสวนทางภาคตะวันออก นิยมใช้ยี่ห้อกรัมม็อกโซน ราคาลิตรละ 85 บาท ปริมาณการใช้สำหรับส่วนลักษณะ ปลูกแซมพ่น 4 ครั้ง/ปี ครั้งละ 1 ลิตรต่อ 1 ไร่ ส่วนสวนมังคุดล้านปีละ 2 ครั้ง ๆ ละ 1 ลิตรต่อ 1 ไร่ ส่วนทางภาคใต้ใช้แรงงานคนดายหญ้าแทน

5) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับใช้กับเครื่องสูบน้ำและเครื่องตัดหญ้า ทางภาคตะวันออกนิยมใช้เครื่องสูบน้ำที่ใช้ น้ำมันดีเซล ปัจจุบันราคาลิตรละประมาณ 7 บาท ใช้สูบน้ำปีละ 5 - 6 เดือน คือช่วงเดือน ธันวาคม - เมษายน หรือ พฤษภาคม ส่วนทางใต้นิยมใช้เครื่องสูบน้ำที่ใช้ น้ำมันเบนซิน ราคาปัจจุบันลิตรละ ประมาณ 10 บาท

ข. ค่าแรงงาน แยกออกได้เป็น 2 พวกได้แก่

1) ค่าแรงงานคนดูแลสวน อัตราค่าจ้างทางภาคตะวันออก
คนงานชายเฉลี่ยวันละ 50 บาท คนงานหญิงวันละ 45 บาท ส่วนทางใต้ที่ชุมพร
คนงานชายและหญิงค่าแรงเท่ากัน คือวันละ 50 บาท

2) ค่าแรงงานจ้างเก็บเกี่ยวผล ในช่วงที่มังคุดให้ผลแล้ว
เจ้าของสวนจำเป็นต้องจ้างแรงงานเพิ่มในช่วงเก็บเกี่ยวผล เพื่อให้สามารถเก็บ
เกี่ยวผลมังคุดได้ทันเวลาตามที่ตลาดต้องการ โดยคนงาน 1 คน สามารถเก็บ
มังคุด โดยใช้ตะกร้อหรือจ่าปา ได้เฉลี่ยวันละ 100 กก. ถ้าใช้ตะขอ เฉลี่ยวัน
ละ 200 กก. อัตราค่าจ้างเฉลี่ยวันละ 50 บาท/คน

ค. ค่าซ่อมแซม จากการสอบถามชาวสวนปรากฏว่าค่าซ่อมแซมนั้น
สามารถสรุปเป็นอัตราร้อยละของมูลค่าสินทรัพย์ได้ดังนี้

	<u>ค่าซ่อมแซม/ปี</u>
1. ที่พักคนงาน	ร้อยละ 5
2. เครื่องสูบน้ำ	ร้อยละ 6 2/3
3. อุปกรณ์ระบบให้น้ำต่าง ๆ	ร้อยละ 6 2/3
4. เครื่องพ่นยา	ร้อยละ 6 2/3
5. เครื่องตัดหญ้า	ร้อยละ 6 2/3
6. สายยาง	--
7. เครื่องมือทำสวนอื่น ๆ	--

หมายเหตุ สินทรัพย์รายการที่ 6 และ 7 ไม่มีการซ่อมแซม พอหมดอายุการ
ใช้งานก็ซื้อใหม่ทดแทน

ง. ค่าใช้จ่ายในการขาย ประกอบด้วย

1) ค่าขนส่งเมื่อขาย กรณีที่ชาวสวนจะต้องบรรทุกมังคุดไปขายที่ตลาดเอง จะต้องเสียค่าขนส่งไปยังตลาด จากการสอบถามชาวสวนได้รับคำตอบต่าง ๆ กัน เนื่องจากสวนแต่ละแห่งตั้งอยู่ห่างจากตลาดต่างกัน ในที่นี้กำหนดให้ค่าขนส่งทางภาคตะวันออกโดยเฉลี่ยของชาวสวนบรรทุกมังคุดไปขายครั้งละ 500 กก. เสียค่าขนส่ง 100 บาท (กก. ละ 0.2 บาท) ส่วนที่ชุมพรเสียค่าขนส่งเฉลี่ย 2 บาท (ขนาด 25-30 กก./เข่ง หรือ กก. ละ 0.07-0.08 บาท) กรณีมังคุดคัดขนาดจะมีพ่อค้ามารับซื้อถึงสวน

2) แข่งบรรจุมังคุด เมื่อชาวสวนบรรจุมังคุดใส่เข่งและนำไปขายที่ตลาดแล้ว ชาวสวนก็จะนำเข่งที่บรรจุมังคุดนั้นกลับไปใช้บรรจุมังคุดใหม่เพื่อขายในครั้งต่อ ๆ ไปอีก เข่งขนาดที่นิยมใช้คือ 30-35 กก. ราคาทางภาคตะวันออกเข่งละประมาณ 35-40 บาท ส่วนที่ชุมพร เข่งละประมาณ 30-40 บาท (อายุการใช้งานปีต่อปี)

จ) ค่าภาษี ชาวสวนจะต้องเสียภาษี 2 ประเภท ดังนี้

- ค่าภาษีที่ดิน ชาวสวนจะต้องเสียทุกปี เฉลี่ยไร่ละ 8-10 บาท
- ค่าภาษีเงินได้ จากการสำรวจพบว่าที่ผ่านมาชาวสวนส่วนใหญ่ไม่เสียภาษีเงินได้ เนื่องจากมีรายได้ตามประเมินไม่ถึงเกณฑ์ที่จะต้องเสียภาษี อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันราชการได้กำหนดเกณฑ์ภาษีเงินได้ที่จะเก็บจากชาวสวนในอัตราร้อยละ 0.5 ของรายได้จากการขายผลผลิต ในแต่ละปี

เนื่องจากมังคุดจะให้ผลตั้งแต่ปีที่ 7 เป็นต้นไป ดังนั้นการคำนวณภาษีเงินได้จะเริ่มในปีที่ 7 - ปีที่ 20 โดยภาษีเงินได้นี้จะถือเป็นค่าใช้จ่ายประจำประเภทหนึ่งด้วย ซึ่งจะมีจำนวนเงินแปรตามผลผลิตหรือยอดขายมังคุดในแต่ละปี ฉะนั้นเพื่อให้ทราบถึงค่าใช้จ่ายรายการนี้ ผู้ลงทุนจึงจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลผลิตและรายได้ที่จะได้รับจากการปลูกมังคุดในแต่ละปีก่อน ดังจะกล่าวในหัวข้อต่อไป

อนึ่งเมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายทุกประเภทตั้งแต่ปีที่ 0-ปีที่ 20 จะปรากฏรายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงประเภทค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในรูปของเงินสดที่เกิดขึ้นในแต่ละปีของการลงทุนทำสวนมังคุด ตั้งแต่ปีที่ 0-20

ปีที่ 0	ปีที่ 1-5	ปีที่ 6	ปีที่ 7 ปีที่ 12 ปีที่ 17	ปีที่ 8-10 ปีที่ 13-15 ปีที่ 18-20	ปีที่ 11	ปีที่ 16
ค่าซื้อที่ดิน ค่าเตรียมพื้นที่ดิน ค่ากิ่งพันธุ์ ค่าขุดหลุมปลูก ค่าปุ๋ยรองก้นหลุม (กรณีใส่) ค่าทำร่มบัง บ้านพักคนงาน ค่าขุดบ่อน้ำ เครื่องสูบน้ำรวมทั้งชุด อุปกรณ์และค่าแรง ในภากรวางระบบให้น้ำ - ระบบสายยางลาก - ระบบน้ำอัดหรือน้ำตัน สายยาง เครื่องพ่นยา เครื่องตัดหญ้า (ถ้ามี) เครื่องมือทำสวนต่าง ๆ	ค่าปุ๋ยอินทรีย์ ค่าปุ๋ยเคมี ค่ายาฆ่าศัตรูพืช ค่ายาฆ่าหญ้า ค่าไฟฟ้าหรือน้ำมัน ค่าแรงงานคนดูแลสวน ค่าซ่อมแซม ค่าภาษีที่ดิน	*หมายเหตุ	*หมายเหตุ	*หมายเหตุ	*หมายเหตุ	*หมายเหตุ
		สายยาง เครื่องมือทำสวน	ค่าแรงงานจ้างเก็บ เก็บขี้มูล ค่าเช่าบรรจุ ค่าขนส่งเมื่อขาย ค่าภาษีเงินได้ ค่าอุปกรณ์ในการ เก็บเก็บขี้มูล		ค่าสายยาง เครื่องมือทำสวน	เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา เครื่องตัดหญ้า (ถ้ามี)

*หมายเหตุ เป็นรายการเช่นเดียวกับตารางก่อน

ผลผลิตและรายได้จากการทำสวนมังคุด

การลงทุนทางด้านเกษตรกรรมจะให้ผลผลิตและรายได้ที่แตกต่างกันในแต่ละปี โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ทั้งที่สามารถควบคุมได้และไม่สามารถควบคุมได้ ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้ ได้แก่

- ความเอาใจใส่บำรุงดูแลรักษาสวนของเจ้าของสวนและคนงาน
- การใส่ปุ๋ย, การให้น้ำ ฯลฯ

ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ ได้แก่

- ภูมิอากาศ ลักษณะดิน แหล่งน้ำ
- อุปสงค์ อุปทานของผลผลิตในตลาด ฯลฯ

ดังนั้นในที่นี้จึงได้ทำการสัมภาษณ์ชาวสวนมังคุดในจังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด ซึ่งเป็นแหล่งปลูกมังคุดที่ใหญ่ที่สุดของภาคตะวันออก และจังหวัดชุมพร ซึ่งเป็นแหล่งปลูกมังคุดที่ใหญ่ที่สุดของภาคใต้ เพื่อให้ทราบถึงปริมาณผลผลิตและราคาขายเฉลี่ยของมังคุดทั้ง 2 ภาคในปี พ.ศ. 2529-2530 จากการศึกษาพบว่า

1) ปริมาณ

สวนมังคุดทั้ง 2 ภาค โดยเฉลี่ยแล้วจะเริ่มให้ผลในปีที่ 7 ของการปลูก (ไม่รวมอายุกิ่งพันธุ์) และจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามอายุของต้นมังคุดที่เพิ่มขึ้นในช่วง 20 ปีแรกที่ศึกษา ปริมาณผลผลิตที่นำมาใช้ในการคำนวณเป็นปริมาณผลผลิตที่ได้จากการสอบถามชาวสวนผู้ปลูกมังคุดที่เลือกเป็นตัวอย่างสัมภาษณ์ ถึงจำนวนผลผลิตโดยเฉลี่ยต่อต้นตามอายุของต้นมังคุดจนถึงอายุ 20 ปี แล้วนำมาคำนวณหาผลผลิตต่อไร่ (20 ต้น) ในเนื้อที่ปลูก 10 ไร่ (200 ต้น) ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดปริมาณผลผลิตมังคุดของสวนแต่ละประเภทได้ ดังตารางที่ 3.2, 3.3 และ 3.4

2) ราคา

ราคาจำหน่ายของมังคุดจะแตกต่างกันตามขนาด คุณภาพของมังคุด และสภาพของอุปสงค์และอุปทานในขณะนั้น อย่างไรก็ตามจากการสอบถามชาวสวนที่ปลูกมังคุดในลักษณะปลูกแซมทั้งสองภาคนั้น พบว่าจะขายให้พ่อค้าในลักษณะคละกันไปทั้งหมดไม่มีการคัดขนาด โดยราคาขายเฉลี่ยจะตก กก.ละ 8 บาท

หรือ 10 บาท ดังนั้นในการคำนวณรายได้จากการลงทุนปลูกมังคุดที่ศึกษาจากสวน
ลักษณะปลูกแซมในภาคตะวันออกและภาคใต้ จึงใช้ราคาขายผลทั้ง 2 ราคาเป็น
เกณฑ์ในการคำนวณรายได้ ส่วนสวนที่ทำการปลูกมังคุดล้วนนั้นชาวสวนจะให้ความ
เอาใจใส่ในต้นมังคุดมากกว่าสวนลักษณะปลูกแซม ผลผลิตมังคุดที่ได้จึงมีปริมาณ
คุณภาพและขนาดดีกว่าสวนประเภทแรก การจำหน่ายจึงสามารถตัดขนาดขายได้
ถึงประมาณร้อยละ 50 ของผลผลิตทั้งหมด ในราคา กก.ละ 25 บาท ส่วนที่
เหลืออีกร้อยละ 50 จะจำหน่ายในลักษณะขายผลละราคาเฉลี่ย กก.ละ 10 บาท
ดังนั้นในการคำนวณรายได้ของสวนประเภทนี้ จึงใช้หลักเกณฑ์การจำหน่ายดังกล่าว
เป็นเกณฑ์ในการคำนวณรายได้

รายได้จากการปลูกมังคุดในแต่ละปี ตั้งแต่ปีที่ 7-20 ของสวนมังคุดแต่
ละประเภท แสดงรายละเอียดตามตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.2 ตารางแสดงปริมาณผลผลิตต่อต้น ตามอายุการปลูกมังคุด เปรียบเทียบระหว่างการทำสวนมังคุดที่ศึกษา จากสวนลักษณะปลูกแซมในภาคตะวันออกกับสวนทางภาคใต้ซึ่งมีระบบการให้น้ำแบบสายยางลาก

ปีที่	สวนลักษณะปลูกแซมในภาคตะวันออก (ระยอง, จันทบุรี, ตราด)			สวนลักษณะปลูกแซมในภาคใต้ (ชุมพร)		
	ปริมาณผลผลิต ต่ำสุด (กก./ต้น)	ปริมาณผลผลิต สูงสุด (กก./ต้น)	ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย (กก./ต้น)	ปริมาณผลผลิต ต่ำสุด (กก./ต้น)	ปริมาณผลผลิต สูงสุด (กก./ต้น)	ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย (กก./ต้น)
0-6	-	-	-	-	-	-
7	10	30	20	5	30	17.5
8	20	40	30	10	40	25
9	30	50	40	20	50	35
10	40	60	50	30	60	45
11	50	70	60	40	65	52.5
12	50	75	62.5	50	65	57.5
13	60	75	67.5	50	65	57.5
14	60	75	72.5	50	65	57.5
15	60	75	72.5	50	65	57.5
16-20	80	120	100.0	60	100	80.0

หมายเหตุ สวนทางภาคใต้ส่วนใหญ่มีการบำรุงดูแลรักษาต้นมังคุดน้อยกว่าภาคตะวันออกโดยเฉพาะในด้านการให้ปุ๋ยและกำจัดศัตรูพืช จึงเป็นสาเหตุใหญ่ที่ทำให้ผลผลิตต่ำกว่าทางภาคตะวันออก

ตารางที่ 3.3 ตารางแสดงปริมาณผลผลิตต่อต้น ตามอายุการปลูกมังคุด ของการทำสวนมังคุดจากสวนล้นขนาดใหญ่ซึ่งมีระบบการให้น้ำแบบน้ำต้นหรือน้ำอัด

ปีที่	ปริมาณผลผลิต ต่ำสุด (กก./ต้น)	ปริมาณผลผลิต สูงสุด (กก./ต้น)	ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย (กก./ต้น)
0-6	-	-	-
7	20	40	30
8	25	60	42.5
9	30	70	50
10	30	70	50
11	40	80	60
12	50	80	65
13	60	80	70
14	60	100	80
15	60	100	80
16-20	100	160	130

หมายเหตุ ผลผลิตจากสวนลักษณะนี้แม้ว่าจะมีปริมาณเฉลี่ยใกล้เคียงกับสวนที่ปลูกแซมก็ตาม แต่คุณภาพของผลมังคุดที่ได้จะสมบูรณ์กว่า ทำให้สามารถคัดขนาดส่งขายต่างประเทศได้ ราคาจำหน่าย/กก. จึงสูงกว่ามังคุดจากสวนที่ปลูกในลักษณะแซมซึ่งเกือบทั้งหมดจะขายในลักษณะคละกันไป

ตาราง 3.4 ตารางแสดงปริมาณผลผลิตรวมในเนื้อที่ 10 ไร่ (ต้นมังคุด 200 ต้น) เปรียบเทียบระหว่างสวนมังคุดที่ศึกษาจากสวนลักษณะปลูกแซมทางภาคตะวันออกกับภาคใต้ และจากสวนมังคุดที่ศึกษาจากสวนล้วน

ปีที่	ปริมาณผลผลิตมังคุดจากสวนปลูกแซมทางภาคตะวันออก(กก.)	ปริมาณผลผลิตมังคุดจากสวนปลูกแซมทางภาคใต้(กก.)	ปริมาณผลผลิตจากสวนมังคุดล้วน(กก.)
0-6	---	---	---
7	4,000	3,500	6,000
8	6,000	5,000	8,500
9	8,000	7,000	10,000
10	10,000	9,000	10,000
11	12,000	10,500	12,000
12	12,500	11,500	13,000
13	13,500	11,500	14,000
14	14,500	11,500	16,000
15	14,500	11,500	16,000
16-20 ปีละ	20,000	16,000	26,000

ตารางที่ 3.5 ตารางแสดงรายได้ในแต่ละปี เปรียบเทียบระหว่างส่วนมั่งคั่งที่ศึกษาจากสวนผักและปลูกแซม
ทางภาคตะวันออกกับภาคใต้ และส่วนมั่งคั่งที่ศึกษาจากสวนถั่วในเนื้อที่ 10 ไร่ (200 ต้น)

ปี	รายได้จากส่วนมั่งคั่งปลูกแซมทางภาคตะวันออก			รายได้จากส่วนมั่งคั่งปลูกแซมทางภาคใต้			รายได้จากส่วนมั่งคั่งถั่ว			
	ปริมาณผลผลิต (กก.)	จำนวนเงินที่ได้รับเมื่อขาย (ขายคละ)		ปริมาณผลผลิต (กก.)	จำนวนเงินที่ได้รับเมื่อขาย (ขายคละ)		ปริมาณผลผลิต	จำนวนเงินที่ได้รับเมื่อขาย (คละและคึ่งคองหัด)		
		กก. ละ 8 บาท	กก. ละ 10 บาท		กก. ละ 8 บาท	กก. ละ 10 บาท		50% กก. ละ (คละ) 10 บาท	50% กก. ละ (กึ่งคองหัด) 25 บาท	รวมค่าขาย
0-6	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
7	4,000	32,000.-	40,000.-	3,500	28,000.-	35,000.-	6,000	30,000.-	75,000.-	105,000.-
8	6,000	48,000.-	60,000.-	5,000	40,000.-	50,000.-	8,500	42,500.-	106,250.-	148,750.-
9	8,000	64,000.-	80,000.-	7,000	56,000.-	70,000.-	10,000	50,000.-	125,000.-	175,000.-
10	10,000	80,000.-	100,000.-	9,000	72,000.-	90,000.-	10,000	50,000.-	125,000.-	175,000.-
11	12,000	96,000.-	120,000.-	10,500	84,000.-	105,000.-	12,000	60,000.-	150,000.-	210,000.-
12	12,500	100,000.-	125,000.-	11,500	92,000.-	115,000.-	13,000	65,000.-	162,500.-	227,500.-
13	13,500	108,000.-	135,000.-	11,500	92,000.-	115,000.-	14,000	70,000.-	175,000.-	245,000.-
14	14,500	116,000.-	145,000.-	11,500	92,000.-	115,000.-	16,000	80,000.-	200,000.-	280,000.-
15	14,500	116,000.-	145,000.-	11,500	92,000.-	115,000.-	16,000	80,000.-	200,000.-	280,000.-
16-20 ปีละ	20,000	160,000.-	200,000.-	18,000	128,000.-	160,000.-	26,000	130,000.-	325,000.-	455,000.-
รวมปี 7-20		1,560,000.-	1,950,000.-		1,288,000.-	1,610,000.-				4,121,250.-

ที่มา : จากตารางที่ 3.4

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินในการทำสวนมังคุด

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการทำสวนมังคุด จะพิจารณาตามประเภทของค่าใช้จ่าย ซึ่งแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายลงทุนและค่าใช้จ่ายประจำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ค่าใช้จ่ายลงทุน จากตารางที่ 1 ในภาคผนวก ก. สามารถสรุปค่าใช้จ่ายลงทุนเริ่มแรก (ปีที่ 0) ของสวนมังคุดแต่ละประเภทได้ดังตารางที่ 3.6 จะเห็นว่าสวนประเภทปลูกมังคุดล้วนจะมีจำนวนเงินลงทุนเริ่มแรกสูงสุด คือเฉลี่ยต่อไร่ 17,984.5 บาท เนื่องจากมีการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือทำสวนที่ทันสมัย ราคาแพง ส่วนสวนที่ศึกษาจากสวนลักษณะปลูกแซมนั้น ทางภาคตะวันออกจะใช้เงินลงทุนเริ่มแรก เฉลี่ยต่อไร่ 13,999.50 บาท สูงกว่าภาคใต้ซึ่งเฉลี่ยต่อไร่ 8,266.00 บาท โดยเมื่อพิจารณาสัดส่วนการลงทุนในค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทแล้วจะพบว่า เงินลงทุนในที่ดินและการเตรียมพื้นที่จะมีสัดส่วนสูงที่สุดในสวนทั้ง 3 ประเภท คือ ร้อยละ 64.0, 61.7 และ 49.8 ตามลำดับ รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายลงทุนในสินทรัพย์ถาวร อันได้แก่ ค่าอุปกรณ์และเครื่องมือทำสวน โดยสัดส่วนเงินลงทุนในสวนมังคุดล้วนจะสูงที่สุดคือ ร้อยละ 38.1 รองลงมาคือ สวนลักษณะปลูกแซมทางภาคตะวันออก ร้อยละ 20.5 และสวนลักษณะปลูกแซมทางภาคใต้ ร้อยละ 18.1 ส่วนค่าใช้จ่ายในการปลูกนั้น สวนลักษณะปลูกแซมทางภาคใต้จะมีสัดส่วนสูงสุดคือ ร้อยละ 10 รองลงมาคือทางภาคตะวันออก ร้อยละ 6.2 ส่วนสวนมังคุดล้วน ร้อยละ 4.8 สำหรับค่าใช้จ่ายในการลงทุนขุดบ่อน้ำและสร้างที่น้กคนงานนั้น สวนลักษณะปลูกแซมในภาคตะวันออกและภาคใต้มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือประมาณ ร้อยละ 9 - 10 ส่วนสวนมังคุดล้วน ร้อยละ 7.3

อนึ่ง เงินลงทุนในสินทรัพย์นั้น นอกจากจะต้องลงทุนในปีที่ 0 แล้วชาวสวนยังต้องรับภาระลงทุนเพิ่มเติม เมื่อสินทรัพย์ดังกล่าวสิ้นอายุการใช้งานลง ทำให้ต้องซื้อใหม่มาทดแทนในระหว่างปีต่าง ๆ ซึ่งสรุปได้ดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.6 แสดงสรุปค่าใช้จ่ายลงทุนเริ่มแรก (ปีที่ 0) ของสวนมังคุดทั้ง 3 ประเภท

	ส่วนลักษณะปลูกแซม (เนื้อที่ 10 ไร่)						ส่วนล้วน (เนื้อที่ 10 ไร่)		
	ภาคตะวันออก			ภาคใต้			รวม(บาท)	ต่อไร่(บาท)	%
	รวม(บาท)	ต่อไร่(บาท)	%	รวม(บาท)	ต่อไร่(บาท)	%			
ก. เงินลงทุนในที่ดิน และเตรียมพื้นที่									
- ค่าซื้อที่ดิน	75,000.-	7,500.-	53.6	40,000.-	4,000.-	48.4	75,000.-	7,500.-	41.7
- ค่าเตรียมพื้นที่	14,500.-	1,450.-	10.4	11,000.-	1,100.-	13.3	14,500.-	1,450.-	8.1
รวม	89,500.-	8,950.-	64.0	51,000.-	5,100.-	61.7	89,500.-	8,950.-	49.8
ข. ค่าใช้จ่ายในการปลูก	8,600.-	860.-	6.2	8,300.-	830.-	10.0	8,600.-	860.-	4.8
ค. เงินลงทุนในสินทรัพย์									
- ที่พักคนงาน	3,000.-	300.-	2.1	3,000.-	300.-	3.6	3,000.-	300.-	1.7
- บ่อน้ำ	10,000.-	1,000.-	7.2	5,000.-	500.-	6.1	10,000.-	1,000.-	5.6
- อุปกรณ์และเครื่องมือทำสวน	28,895.-	2,889.50	20.5	15,360.-	1,536.-	18.6	68,745.-	6,874.5	38.1
รวม	41,895.-	4,189.50	29.8	23,360.-	2,336.-	28.3	81,745.-	8,174.5	45.4
รวมทั้งสิ้น	139,995.-	13,999.50	100.0	82,660.-	8,266.-	100.0	179,845.-	17,984.5	100.0

ตารางที่ 3.7 แสดงสรุปค่าใช้จ่ายลงทุนเพิ่มเติมในระหว่างปีที่ 1 - ปีที่ 20 ของ
ส่วนมั่งคุดทั้ง 3 ประเภท

ปีที่	ส่วนลักษณะปลูกแซม (เนื้อที่ 10 ไร่)				ส่วนล้วน (เนื้อที่ 10 ไร่)	
	ภาคตะวันออก		ภาคใต้		รวม(บาท)	ต่อไร่(บาท)
	รวม(บาท)	ต่อไร่(บาท)	รวม(บาท)	ต่อไร่(บาท)		
ปีที่ 6	895.-	89.50	1,360.-	136.-	1,745.-	174.50
ปีที่ 7	50.-	5.-	100.-	10.-	350.-	35.-
ปีที่ 11	895.-	89.50	1,360.-	136.-	1,745.-	174.50
ปีที่ 12	50.-	5.-	100.-	10.-	525.-	52.50
ปีที่ 16	24,895.-	2,489.50	7,360.-	736.-	43,745.-	4,374.50
ปีที่ 17	50.-	5.-	100.-	10.-	350.-	35.-
รวมเงินลงทุนเพิ่มเติม	26,835.-	2,683.5	10,380.-	1,038.-	48,460.-	4,846.-

จากตารางที่ 3.7 ค่าใช้จ่ายลงทุนในปีที่ 6 และ 11 เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์และเครื่องมือทำสวนที่มีมูลค่าต่อหน่วยเล็กน้อยไม่เกิน 1,000 บาท ได้แก่ สายยาง จอบ เสียมและอื่น ๆ โดยมีอายุการใช้งาน 5 ปี ซึ่งในการคำนวณหาผลตอบแทนจากการลงทุนในบ่อนี้ จะให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายประจำของปีที่เกิดรายการนั้น นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายประจำตามปกติที่จะกล่าวในหัวข้อต่อไป สำหรับปีที่ 16 นอกจากมีการซื้ออุปกรณ์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีการลงทุนซื้อเครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา และเครื่องตัดหญ้า (กรณีสวนล้วน) มาทดแทนของเดิมซึ่งหมดอายุการใช้งานในสิ้นปีที่ 15 ด้วย

ค่าใช้จ่ายลงทุนปีที่ 7, 12 และ 17 เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์สำหรับเก็บเกี่ยวผลมังคุด ซึ่งมีอายุการใช้งาน 5 ปี โดยเริ่มลงทุนซื้อครั้งแรกในปีที่ 7 เมื่อต้นมังคุดเริ่มให้ผล และเนื่องจากมีมูลค่าต่อหน่วยไม่เกิน 1,000 บาท จึงให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายประจำในปีที่เกิดขึ้นเช่นเดียวกับอุปกรณ์ทำสวนที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,000 บาท ดังที่กล่าวข้างต้น

2. ค่าใช้จ่ายประจำในการปลูกตั้งแต่ปีที่ 1 - 20 ในที่นี้จะพิจารณาเฉพาะค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน ซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละช่วงดังต่อไปนี้

2.1 ค่าใช้จ่ายปีที่ 1-6 ค่าใช้จ่ายปีที่ 1-6 ซึ่งเป็นช่วงที่ต้นมังคุดยังไม่ให้ผลผลิตนั้น ส่วนมังคุดแต่ละประเภท จะมีค่าใช้จ่ายประจำต่าง ๆ เกิดขึ้นดังตารางที่ 3.8, 3.9 และ 3.10 โดยสวนประเภทมังคุดล้วน จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีสูงสุด คือ 6,084.67 บาท ส่วนสวนลักษณะปลูกแซมนั้น ทางภาคตะวันออกจะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี 2,875.67 บาท สูงกว่าทางใต้ซึ่งมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี 2,467.33 บาท ทั้งนี้เนื่องจากชาวสวนทางภาคตะวันออกมีการดูแลบำรุงรักษาต้นมังคุดมากกว่า ไม่ว่าจะเป็นการให้ปุ๋ย หรือการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชก็ตาม และหากนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมดในแต่ละปีมาทำการวิเคราะห์หาสัดส่วนของต้นทุนดังแสดงตามตารางที่ 3.11 จะเห็นว่าทั้ง 3 ประเภท จะมีค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษาเป็นต้นทุนที่มีสัดส่วนสูงที่สุด คือ ประมาณร้อยละ 90 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายลงทุนเพิ่มและภาษีที่ดิน

ตารางที่ 3.8 แสดงค่าใช้จ่ายประจำที่เกิดขึ้นในปีที่ 1-6 ของส่วนมั่งคุด ที่ศึกษา
จากส่วนลักษณะปลูกแซม ทางภาคตะวันออก เนื้อที่ 10 ไร่ (200 ต้น)

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	รวม	เฉลี่ย/ไร่/ปี ²
ก. ค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษา								
- ค่าปุ๋ย, สารเคมี, น้ำมัน	7,140.-	7,640.-	8,140.-	8,640.-	9,140.-	9,640.-	50,340.-	839.-
- ค่าแรงงานดูแลสวน	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	109,500.-	1,825.-
รวม	25,390.-	25,890.-	26,390.-	26,890.-	27,390.-	27,890.-	159,840.-	2,664.-
ข. ค่าซ่อมแซม	2,016.67	2,016.67	2,016.67	2,016.67	2,016.67	2,016.67	12,100.02	201.67
ค. ค่าภาษีที่ดิน	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	600.-	10.-
รวม	27,506.67	28,006.67	28,506.67	29,006.67	29,506.67	30,006.67	172,540.02	2,875.67
เฉลี่ยต่อไร่ ¹	2,750.67	2,800.67	2,850.67	2,900.67	2,950.67	3,000.67	17,254.-	

ที่มา : จากตารางที่ 2-4 ในภาคผนวก ก.

$$^1 \text{เฉลี่ยต่อไร่} = \frac{\text{ยอดรวมแต่ละรายการ}}{\text{เนื้อที่ 10 ไร่}}$$

$$^2 \text{เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี} = \frac{\text{ยอดรวมแต่ละรายการ}}{\text{เนื้อที่ 10 ไร่} \times 6 \text{ ปี}}$$

ตารางที่ 3.9 แสดงค่าใช้จ่ายประจำที่เกิดขึ้นในปีที่ 1-6 ของสวนมังคุดที่ศึกษาจากสวนปลูกแซมทางภาคใต้
เนื้อที่ 10 ไร่ (ต้นมังคุด 200 ต้น)

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	รวม	เฉลี่ย/ไร่/ปี ²
ก. ค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษา								
- ค่าปุ๋ย, สารเคมี, น้ำมัน	4,240.-	4,640.-	5,040.-	5,440.-	5,840.-	6,240.-	31,440.-	524.-
- ค่าแรงงานดูแลสวน	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	109,500.-	1,825.-
รวม	22,490.-	22,890.-	23,290.-	23,690.-	24,090.-	24,490.-	140,940.-	2,349.-
ข. ค่าซ่อมแซม	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	6,500.04	108.33
ค. ค่าภาษีที่ดิน	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	600.-	10.-
รวม	23,673.34	24,073.34	24,473.34	24,873.34	25,273.34	25,673.34	148,040.04	2,467.33
เฉลี่ยต่อไร่ ¹	2,367.33	2,407.33	2,447.33	2,487.33	2,527.33	2,567.33	14,804.-	

ที่มา : จากตารางที่ 2-4 ในภาคผนวก

¹ เฉลี่ยต่อไร่ = $\frac{\text{ยอดรวมแต่ละรายการ}}{\text{เนื้อที่ 10 ไร่}}$

² เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี = $\frac{\text{ยอดรวมแต่ละรายการ}}{\text{เนื้อที่ 10 ไร่} \times 6 \text{ ปี}}$

ตารางที่ 3.10 แสดงค่าใช้จ่ายประจำที่เกิดขึ้นในปีที่ 1-6 ของส่วนมั่งคุดที่ศึกษาจากสวนลิ้น
เนื้อที่ 10 ไร่ (ต้นมังคุด 200 ต้น)

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	รวม	เฉลี่ย/ไร่/ปี
ก. ค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษา								
- ค่าปุ๋ย, สารเคมี, น้ำมัน	19,130.-	19,330.-	19,530.-	19,730.-	19,930.-	20,130.-	117,780.-	1,963.-
- ค่าแรงงานดูแลสวน	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	219,000.-	3,650.-
รวม	55,630.-	55,830.-	56,030.-	56,230.-	56,430.-	56,630.-	336,780.-	5,613.-
ข. ค่าซ่อมแซม	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	27,700.02	461.67
ค. ค่าภาษีที่ดิน	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	600.-	10.-
รวม	60,346.67	60,546.67	60,746.67	60,946.67	61,146.64	61,346.67	365,080.02	6,084.67
เฉลี่ยต่อไร่ ¹	6,034.67	6,054.67	6,074.67	6,094.67	6,114.67	6,134.67	36,508.02	

ที่มา : จากตารางที่ 2-4 ไนภาคผนวก ก.

¹ เฉลี่ยต่อไร่ = $\frac{\text{ยอดรวมแต่ละรายการ}}{\text{เนื้อที่ 10 ไร่}}$

² เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี = $\frac{\text{ยอดรวมแต่ละรายการ}}{\text{เนื้อที่ 10 ไร่} \times 6 \text{ ปี}}$

ตารางที่ 3.11 แสดงอัตราส่วนร้อยละ โดยเฉลี่ยของต้นทุนค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทในช่วงปีที่ 1-6 ของส่วนมั่งคุดทั้ง 3 ประเภท

ประเภทของส่วน	ค่าใช้จ่ายลงทุนเพิ่ม	ค่าใช้จ่ายในการดูแลและบำรุงรักษา			ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์	ค่าภาษีที่ดิน	รวม
		ค่าปุ๋ยสารเคมี น้ำมัน	ค่าแรงคนงานดูแลสวน	รวม			
- ส่วนมั่งคุดที่ศึกษาจากสวนลักษณะปลูกแซมทางภาคตะวันออก	0.4	29.0	63.3	92.3	7.0	0.3	100.0
- ส่วนมั่งคุดที่ศึกษาจากสวนลักษณะปลูกแซมทางภาคใต้	0.8	21.0	73.4	94.4	4.4	0.4	100.0
- ส่วนมั่งคุดที่ศึกษาจากสวนล้วนขนาดใหญ่	0.4	32.1	59.7	91.8	7.6	0.2	100.0

ที่มา : จากตารางที่ 17-18 ในภาคผนวก ก.

2.2 ค่าใช้จ่ายปีที่ 7-20 ซึ่งเป็นช่วงที่ต้นมังคุดเริ่มให้ผลผลิตแล้วนั้น นอกจากจะมีค่าใช้จ่ายประจำต่าง ๆ ดังเช่นที่เกิดในปี 1-6 แล้ว ยังมีค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว ค่าขนส่งเมื่อขายและภาษีเงินได้เกิดขึ้นด้วย ซึ่งสามารถสรุปค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทแยกตามลักษณะสวนได้ดังนี้

ก. ส่วนลักษณะปลูกแซมทางภาคตะวันออก ตามตารางที่ 3.12 สามารถสรุปค่าใช้จ่ายประจำประเภทต่าง ๆ เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ได้ดังนี้

	<u>บาท</u>
ค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษา	2,967.-
ค่าซ่อมแซม	201.67
ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว	379.43
ค่าขนส่งเมื่อขาย	278.57
ค่าภาษีที่ดิน	<u>10.-</u>
รวม	<u>3,836.67</u>

หากรวมภาษีเงินได้เข้าเป็นต้นทุนด้วยแล้ว ณ ราคาขายคละ กก.ละ 8 บาท จะมีต้นทุนเฉลี่ย/ไร่ ปีละ 3,892.38 บาท ณ ราคาขายคละ กก.ละ 10 บาท จะมีต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 3,906.31 บาท

ข. ส่วนลักษณะปลูกแซมทางภาคใต้ ตามตารางที่ 3.13 สามารถสรุปค่าใช้จ่ายประจำประเภทต่าง ๆ เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ได้ดังนี้

	<u>บาท</u>
ค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษา	2,473.-
ค่าซ่อมแซม	108.33
ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว	601.75
ค่าขนส่งเมื่อขาย	80.50
ค่าภาษีที่ดิน	<u>10.-</u>
รวม	<u>3,273.58</u>

ตารางที่ 3.12 แสดงค่าใช้จ่ายประจำที่เกิดขึ้นในปี 7-20 ของส่วนมั่งคั่ง ที่ได้จากส่วนลักษณะปลูกหมัทางภาคตะวันออก เนื้อที่ 10 ไร่ (200 ตัน)

รายการ	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	ปีที่ 11	ปีที่ 12	ปีที่ 13	ปีที่ 14	ปีที่ 15	ปีที่ 16	ปีที่ 17	ปีที่ 18	ปีที่ 19	ปีที่ 20	รวม	เฉลี่ย/ไร่/ปี ¹
ก. ค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษา																
- ค่าปุ๋ย, สารเคมี, น้ำมัน	11,420.-	11,420.-	11,420.-	11,420.-	11,420.-	11,420.-	11,420.-	11,420.-	11,420.-	11,420.-	11,420.-	11,420.-	11,420.-	11,420.-	159,880.-	1,142.-
- ค่าแรงงานดูแลสวน	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	255,500.-	1,825.-
รวม	29,670.-	29,670.-	29,670.-	29,670.-	29,670.-	29,670.-	29,670.-	29,670.-	29,670.-	29,670.-	29,670.-	29,670.-	29,670.-	29,670.-	415,380.-	2,967.-
ข. ค่าซ่อมแซม	2,016.67	2,016.67	2,016.67	2,016.67	2,016.67	2,016.67	2,016.67	2,016.67	2,016.67	2,016.67	2,016.67	2,016.67	2,016.67	2,016.67	28,233.38	201.67
ค. ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว																
- ค่าแรงเก็บเกี่ยว	1,000.-	1,500.-	2,000.-	2,500.-	3,000.-	3,150.-	3,400.-	3,650.-	3,650.-	5,000.-	5,000.-	5,000.-	5,000.-	5,000.-	48,850.-	348.93
- ค่าแรงบรรจุ	105.-	140.-	175.-	210.-	245.-	280.-	315.-	350.-	350.-	420.-	420.-	420.-	420.-	420.-	4,270.-	30.50
รวม	1,105.-	1,640.-	2,175.-	2,710.-	3,245.-	3,430.-	3,715.-	4,000.-	4,000.-	5,420.-	5,420.-	5,420.-	5,420.-	5,420.-	53,120.-	379.43
ง. ค่าขนส่งเมื่อขาย	800.-	1,200.-	1,600.-	2,000.-	2,400.-	2,500.-	2,700.-	2,900.-	2,900.-	4,000.-	4,000.-	4,000.-	4,000.-	4,000.-	39,000.-	278.57
จ. ค่าภาษีที่ดิน	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	1,400.-	10.-
ฉ. ค่าภาษีเงินได้																
- ภาษีอากรตลอดทั้งงวด กก.ละ 8 บาท	160.-	240.-	320.-	400.-	480.-	500.-	540.-	580.-	580.-	800.-	800.-	800.-	800.-	800.-	7,800.-	55.71
รวมต้นทุน	33,851.67	34,868.67	35,881.67	36,896.67	37,911.67	38,216.67	38,741.67	39,266.67	39,266.67	42,006.67	42,006.67	42,006.67	42,006.67	42,006.67	544,933.38	3,892.38
เฉลี่ย/ไร่ ¹	3,385.17	3,488.67	3,588.17	3,689.67	3,791.17	3,821.67	3,874.17	3,926.67	3,926.67	4,200.67	4,200.67	4,200.67	4,200.67	4,200.67		
- ภาษีอากรตลอดทั้งงวด กก.ละ 10 บาท	200.-	300.-	400.-	500.-	600.-	625.-	675.-	725.-	725.-	1,000.-	1,000.-	1,000.-	1,000.-	1,000.-	9,750.-	69.64
รวมต้นทุน	33,891.67	34,926.67	35,961.67	36,996.67	38,031.67	38,341.67	38,876.67	39,411.67	39,411.67	42,206.67	42,206.67	42,206.67	42,206.67	42,206.67	456,883.38	3,906.31
เฉลี่ย/ไร่ ¹	3,389.17	3,492.67	3,596.17	3,699.67	3,803.17	3,834.17	3,887.67	3,941.17	3,941.17	4,220.67	4,220.67	4,220.67	4,220.67	4,220.67		

ที่มา : จากตารางที่ 1-15 ในภาคผนวก

¹เฉลี่ย/ไร่ = $\frac{\text{ยอดรวมแต่ละรายการ}}{\text{เนื้อที่ 10 ไร่}}$

²เฉลี่ย/ไร่ต่อปี = $\frac{\text{ยอดรวมแต่ละรายการ}}{\text{เนื้อที่ 10 ไร่} \times 14 \text{ ปี}}$

ตารางที่ 3.12 แสดงค่าใช้จ่ายประจำปีที่เกิดขึ้นในปี 7-20 ของส่วนมั่งคั่งที่พิจารณาจากส่วนเงินสะสมประเภทเงินทางภาคใต้ เมื่อปี 10 ไร่ (200 ต้น)

รายการ	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	ปีที่ 11	ปีที่ 12	ปีที่ 13	ปีที่ 14	ปีที่ 15	ปีที่ 16	ปีที่ 17	ปีที่ 18	ปีที่ 19	ปีที่ 20	รวม	เฉลี่ย/ไร่/ปี ²
ก. ค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุง																
- ค่าปุ๋ย, สารเคมี, น้ำมัน	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	90,720.-	648.-
- ค่าแรงงานดูแลสวน	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	255,500.-	1,825.-
รวม	24,730.-	24,730.-	24,730.-	24,730.-	24,730.-	24,730.-	24,730.-	24,730.-	24,730.-	24,730.-	24,730.-	24,730.-	24,730.-	24,730.-	346,220.-	2,473.-
ข. ค่าซ่อมแซม	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	15,166.76	108.33
ค. ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว																
- ค่าแรงเก็บเกี่ยว	1,750.-	2,500.-	3,500.-	4,500.-	5,250.-	5,750.-	5,750.-	5,750.-	5,750.-	8,000.-	8,000.-	8,000.-	8,000.-	8,000.-	80,500.-	575.-
- ค่าขนส่งบรรจุ	105.-	140.-	175.-	210.-	245.-	280.-	280.-	280.-	280.-	350.-	350.-	350.-	350.-	350.-	3,745.-	26.75
รวม	1,855.-	2,640.-	3,675.-	4,710.-	5,495.-	6,030.-	6,030.-	6,030.-	6,030.-	8,350.-	8,350.-	8,350.-	8,350.-	8,350.-	84,245.-	601.75
ง. ค่าขนส่งเมื่อขาย	245.-	350.-	490.-	630.-	735.-	805.-	805.-	805.-	805.-	1,120.-	1,120.-	1,120.-	1,120.-	1,120.-	11,270.-	80.50
จ. ค่าภาษีที่ดิน	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	1,400.-	10.-
ฉ. ค่าภาษีเงินได้																
- ค่าภาษีลดหย่อนลด ภ.ด. 8 บาท	140.-	200.-	280.-	360.-	420.-	460.-	460.-	460.-	460.-	640.-	640.-	640.-	640.-	640.-	6,440.-	46.-
รวมต้นทุน	28,153.34	29,103.34	30,358.34	31,613.34	32,563.34	33,208.34	33,208.34	33,208.34	33,208.34	36,023.34	36,023.34	36,023.34	36,023.34	36,023.34	464,741.76	3,319.58
เฉลี่ย/ไร่ ¹	2,815.33	2,910.33	3,035.83	3,161.33	3,256.33	3,320.83	3,320.83	3,320.83	3,320.83	3,602.33	3,602.33	3,602.33	3,602.33	3,602.33	46,474.18	
- ค่าภาษีลดหย่อนลด ภ.ด. 10 บาท	175.-	250.-	350.-	450.-	525.-	575.-	575.-	575.-	575.-	800.-	800.-	800.-	800.-	800.-	8,050.-	57.50
รวมต้นทุน	28,188.34	29,153.34	30,428.34	31,703.34	32,668.34	33,323.34	33,323.34	33,323.34	33,323.34	36,183.34	36,183.34	36,183.34	36,183.34	36,183.34	466,351.76	3,331.08
เฉลี่ย/ไร่ ¹	2,818.83	2,915.33	3,042.83	3,170.33	3,266.83	3,332.33	3,332.33	3,332.33	3,332.33	3,618.33	3,618.33	3,618.33	3,618.33	3,618.33	46,635.18	

ที่มา : จากตารางที่ 1-15 ในภาคผนวก ก.

¹ เฉลี่ยต่อไร่ = $\frac{\text{ยอดรวมแต่ละรายการ}}{\text{เนื้อที่ 10 ไร่}}$

² เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี = $\frac{\text{ยอดรวมแต่ละรายการ}}{\text{เนื้อที่ 10 ไร่} \times 14 \text{ ปี}}$

หากรวมภาษีเงินได้เข้าเป็นต้นทุนด้วยแล้ว ณ ราคาขายละ กก. ละ 8 บาท จะมีต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 3,319.58 บาท ณ ราคาขายละ กก. ละ 10 บาท จะมีต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 3,331.08 บาท

ค. ส่วนมั่งคุดล้น ตามตารางที่ 3.14 สามารถสรุปค่าใช้จ่ายประจำประเภทต่าง ๆ เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ได้ดังนี้

	<u>บาท</u>
ค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษา	6,368.71
ค่าซ่อมแซม	461.66
ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว	901.57
ค่าขนส่งเมื่อขาย	168.21
ค่าภาษีที่ดิน	<u>10.-</u>
รวม	<u>7,910.15</u>

หากรวมภาษีเงินได้เข้าเป็นต้นทุนด้วยแล้ว ในกรณีส่วนมั่งคุดล้น ซึ่งประมาณร้อยละ 50 ของปริมาณผลผลิตจะขายในลักษณะตัดขนาด กก. ละ 25 บาท ที่เหลือขายละ กก. ละ 10 บาท แล้ว จะมีต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 8,057.28 บาท

จะเห็นว่าส่วนประเภทส่วนมั่งคุดล้นจะมีต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี สูงสุด รองลงมาคือ ส่วนลักษณะปลูกแซมทางภาคตะวันออกและภาคใต้ ตามลำดับ โดยส่วนประเภทส่วนมั่งคุดล้น จะมีค่าใช้จ่ายทุกประเภทสูงกว่าส่วนลักษณะปลูกแซม ส่วนส่วนลักษณะปลูกแซมนั้น ค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษา ค่าซ่อมแซม ค่าขนส่งเมื่อขายของส่วนทางภาคตะวันออกจะสูงกว่าทางภาคใต้ ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวซึ่งต่ำกว่า ทั้งนี้เนื่องจากส่วนทางภาคตะวันออกใช้ตะขอในการเก็บเกี่ยวมั่งคุดเป็นส่วนใหญ่ จึงสามารถเก็บได้เร็วกว่าทางภาคใต้ ซึ่งใช้จอบในการเก็บ ดังนั้น จึงทำให้มีต้นทุนด้านค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวต่ำกว่าทางภาคใต้

ตารางที่ 3.14 แสดงค่าใช้จ่ายประจำปีที่เกิดขึ้นในปีที่ 7-20 ของส่วนมั่งคั่งที่ศึกษาจากสวนถ่าน เนื้อที่ 10 ไร่ (200 ต้น)

รายการ	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	ปีที่ 11	ปีที่ 12	ปีที่ 13	ปีที่ 14	ปีที่ 15	ปีที่ 16	ปีที่ 17	ปีที่ 18	ปีที่ 19	ปีที่ 20	รวม	เฉลี่ย/ไร่/ปี ²
ก. ค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษา																
- ค่าปุ๋ย, สารเคมี, น้ำมัน	26,530.-	26,730.-	26,930.-	27,130.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	380,620.-	2,718.71
- ค่าแรงงานดูแลสวน	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	511,000.-	3,650.-
รวม	63,030.-	63,230.-	63,430.-	63,630.-	63,830.-	63,830.-	63,830.-	63,830.-	63,830.-	63,830.-	63,830.-	63,830.-	63,830.-	63,830.-	891,620.-	6,368.71
ข. ค่าซ่อมแซม	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	64,633.38	461.66
ค. ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว																
- ค่าแรงเก็บเกี่ยว	3,000.-	4,250.-	5,000.-	5,000.-	6,000.-	6,500.-	7,000.-	8,000.-	8,000.-	13,000.-	13,000.-	13,000.-	13,000.-	13,000.-	117,750.-	841.07
- ค่าจ้างบรรทุก	210.-	280.-	350.-	350.-	490.-	560.-	630.-	700.-	700.-	840.-	840.-	840.-	840.-	840.-	8,470.-	60.50
รวม	3,210.-	4,530.-	5,350.-	5,350.-	6,490.-	7,060.-	7,630.-	8,700.-	8,700.-	13,840.-	13,840.-	13,840.-	13,840.-	13,840.-	126,220.-	901.57
ง. ค่าขนส่งเมื่อขาย	600.-	650.-	1,000.-	1,000.-	1,200.-	1,300.-	1,400.-	1,600.-	1,600.-	2,600.-	2,600.-	2,600.-	2,600.-	2,600.-	23,550.-	168.21
จ. ค่าภาษีที่ดิน	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	1,400.-	10.-
ฉ. ค่าภาษีเงินได้	625.-	735.75	875.-	875.-	1,050.-	1,137.50	1,225.-	1,400.-	1,400.-	2,275.-	2,275.-	2,275.-	2,275.-	2,275.-	20,598.25	147.13
รวมต้นทุน	72,081.67	74,062.42	75,371.67	75,571.67	77,288.67	78,044.17	78,801.67	80,248.67	80,248.67	87,261.67	87,261.67	87,261.67	87,261.67	87,261.67	1,128,021.63	8,057.28
เฉลี่ย/ไร่¹	7,208.17	7,406.24	7,537.17	7,557.17	7,728.67	7,804.42	7,880.17	8,024.67	8,024.67	8,726.17	8,726.17	8,726.17	8,726.17	8,726.17		

ที่มา : จากตารางที่ 1-15 ในภาคผนวก

¹เฉลี่ยต่อไร่ = $\frac{\text{รวมต้นทุนแต่ละรายการ}}{\text{เนื้อที่ 10 ไร่}}$

²เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี = $\frac{\text{รวมต้นทุนแต่ละรายการ}}{\text{เนื้อที่ 10 ไร่} \times 14 \text{ ปี}}$

อนึ่ง หากวิเคราะห์สัดส่วนของต้นทุนค่าใช้จ่ายของสวนทั้ง 3 ประเภท โดยไม่นำค่าภาษีเงินได้ซึ่งแปรตามราคาขายและมีจำนวนเงินไม่มากนักมารวมเป็นต้นทุนด้วยแล้ว ในช่วงปีที่ 7-20 ของการทำสวนมังคุดจะแสดงอัตราส่วนร้อยละ โดยเฉลี่ยของต้นทุนค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทได้ดังตารางที่ 3.15 กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษาก็ยังเป็นต้นทุนที่มีสัดส่วนสูงที่สุด คือ ประมาณร้อยละ 75-80 ของต้นทุนที่ไม่รวมภาษีเงินได้ รองลงมาได้แก่ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวผล ซึ่งส่วนลักษณะปลูกแซมทางภาคใต้จะมีสัดส่วนสูงที่สุดคือ ร้อยละ 17.6 รองลงมาคือสวนมังคุดล้วนและสวนปลูกแซมทางภาคตะวันออก ซึ่งแสดงร้อยละ 10.8 และ 9.2 ตามลำดับ สำหรับค่าขนส่งเมื่อขายนั้นสวนมังคุดล้วนจะมีสัดส่วนต่ำสุดคือ ร้อยละ 2.0 ทั้งนี้เนื่องจากประมาณร้อยละ 50 ของผลผลิตเป็นมังคุดคัดขนาด ซึ่งมีพ่อค้ามารับซื้อถึงสวน จึงทำให้สามารถประหยัดค่าขนส่งในส่วนนี้ได้ ส่วนส่วนลักษณะปลูกแซมในภาคตะวันออกจะมีสัดส่วนสูงที่สุดคือร้อยละ 6.9 สูงกว่าทางภาคใต้ ซึ่งแสดงเพียงร้อยละ 2.4 ทั้งนี้เป็นเพราะสวนส่วนใหญ่ในภาคตะวันออกจะต้องจ้างรถบรรทุกขนาดเล็กลำเลียงผลไม้มาจำหน่ายที่ตลาดกลางของอำเภอหรือจังหวัดเอง ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูงกว่าทางภาคใต้ ซึ่งมีรถบรรทุกมารับจ้างขนผลไม้ตามสวนต่าง ๆ ในลักษณะเหมาจ่ายเป็นเชิง

จากตารางที่ 3.16 แสดงกระแสเงินสดที่เจ้าของสวนมังคุดจะต้องจ่ายออกไปในแต่ละปีตลอดอายุ 20 ปี ที่นำมาพิจารณา ซึ่งเมื่อนำต้นทุนและค่าใช้จ่ายทั้งหมดมาเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีแล้วจะสรุปได้ดังนี้

- สวนลักษณะปลูกแซมในภาคตะวันออก กรณีที่ขายคละ กก.ละ 8 บาท จะมีต้นทุนรวม 884,303.40 บาท หรือ เฉลี่ยต่อไร่ปีละ 4,421.51 บาท และกรณีที่ขายคละ กก.ละ 10 บาท จะมีต้นทุนรวม 886,253.40 บาท หรือ เฉลี่ยต่อไร่ปีละ 4,431.26 บาท โดยค่าใช้จ่ายในการบำรุงดูแลรักษาจะเป็นต้นทุนที่มีสัดส่วนสูงที่สุด รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายลงทุน ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว ค่าซ่อมแซม ค่าขนส่งเมื่อขาย ภาษีเงินได้และภาษีที่ดิน ตามลำดับ

ตารางที่ 3.15 แสดงอัตราส่วนร้อยละโดยเฉลี่ยของต้นทุนค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทในช่วงปีที่ 7-20 ของส่วนทั้ง 3 ประเภท

	ค่าใช้จ่าย ลงทุนเพิ่ม	ค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษา			ค่าซ่อมแซม อุปกรณ์	ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว			ค่าขนส่ง เมื่อขาย	ค่าภาษี ที่ดิน	รวม
		ค่าปุ๋ย, สารเคมี น้ำมัน	ค่าแรงงาน ดูแลสวน	รวม		ค่าแรง	ค่าเช่า	รวม			
- โครงการสวนมังคุดที่ศึกษาจาก สวนลักษณะปลูกแซมทางภาคตะวันออก	2.9	31.2	44.4	75.6	5.1	8.5	0.7	9.2	6.9	0.3	100.0
- โครงการสวนมังคุดที่ศึกษาจาก สวนลักษณะปลูกแซมทางภาคใต้	1.6	19.6	55.2	74.8	3.3	16.8	0.8	17.6	2.4	0.3	100.0
- โครงการสวนมังคุดที่ศึกษาจาก สวนล้วน	2.7	33.6	45.1	78.7	5.7	10.1	0.7	10.8	2.0	0.1	100.0

ที่มา : จากตารางที่ 17-18 ในภาคผนวก ก.

ตารางที่ 3.16 แสดงสรุปต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด ในปี 0-20 ของส่วนนี้ทั้งหมดทั้ง 3 ประเภท
 (เนื้อที่ 10 ไร่ (200 ต้น))

	ส่วนนี้ยกย่องปลูกบนทางภาคตะวันออก					ส่วนนี้ยกย่องปลูกบนทางภาคใต้					ส่วนนี้ยกย่องปลูกบนทางภาคกลาง				
	ปี 0	ปี 1-6	ปี 7-20	รวม	เฉลี่ย/ไร่/ปี	ปี 0	ปี 1-6	ปี 7-20	รวม	เฉลี่ย/ไร่/ปี	ปี 0	ปี 1-6	ปี 7-20	รวม	เฉลี่ย/ไร่/ปี
ค่าใช้จ่ายลงทุน ¹	139,995.-	895.-	25,940.-	166,830.-	834.15	82,660.-	1,360.-	9,020.-	93,040.-	465.20	179,845.-	1,745.-	46,715.-	228,305.-	1,141.52
ค่าใช้จ่ายประจำ ²															
ค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษา															
- ค่าปุ๋ย, สารเคมี, น้ำมัน	—	50,340.-	159,880.-	210,220.-	1,051.10	—	31,440.-	90,720.-	122,160.-	610.80	—	117,780.-	380,620.-	498,400.-	2,492.-
- ค่าแรงงานดูแลสวน	—	109,500.-	255,500.-	365,000.-	1,825.-	—	109,500.-	255,500.-	365,000.-	1,825.-	—	219,000.-	511,000.-	730,000.-	3,650.-
รวม	—	140,940.-	415,380.-	575,220.-	2,876.10	—	140,940.-	346,220.-	487,160.-	2,435.80	—	336,780.-	891,620.-	1,228,400.-	6,142.-
ค่าซ่อมแซม	—	12,100.02	28,233.38	40,333.40	201.66	—	6,500.04	15,166.78	21,666.80	108.33	—	27,700.02	64,633.38	92,333.40	461.66
ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว															
- ค่าแรงเก็บเกี่ยว	—	—	48,850.-	48,850.-	244.25	—	—	80,500.-	80,500.-	402.50	—	—	117,750.-	117,750.-	588.75
- ค่าขนส่งบรรจุ	—	—	4,270.-	4,270.-	21.35	—	—	3,745.-	3,745.-	18.72	—	—	8,470.-	8,470.-	42.35
รวม	—	—	53,120.-	53,120.-	265.60	—	—	84,245.-	84,245.-	421.22	—	—	126,220.-	126,220.-	631.10
ค่าขนส่งเมื่อขาย	—	—	39,000.-	39,000.-	195.-	—	—	11,270.-	11,270.-	56.35	—	—	23,550.-	23,550.-	117.76
ค่าภาษีที่ดิน	—	600.-	1,400.-	2,000.-	10.-	—	600.-	1,400.-	2,000.-	10.-	—	600.-	1,400.-	2,000.-	10.-
ค่าภาษีเงินได้															
- ภาษีอากรและทั้งหมด กก.ละ 8 บาท	—	—	7,800.-	7,800.-	39.-	—	—	6,440.-	6,440.-	32.20	—	—	20,598.25	20,598.25	102.99
รวมต้นทุน	139,995.-	173,435.02	570,873.38	884,303.40	4,421.51	82,660.-	149,400.04	473,761.76	705,821.80	3,529.10	179,845.-	366,825.02	1,174,736.63	1,721,406.65	8,607.03
- ภาษีอากรและทั้งหมด กก.ละ 10 บาท	—	—	9,750.-	9,750.-	48.75	—	—	8,050.-	8,050.-	40.25	—	—	—	—	—
รวมต้นทุน	139,995.-	173,435.02	572,823.38	886,253.40	4,431.26	82,660.-	149,400.04	475,371.76	707,431.80	3,537.16	—	—	—	—	—

ที่มา : จากตารางที่ 3.6 และ 3.7

² จากตารางที่ 3.8-3.10 และ 3.12-3.14

- ส่วนลักษณะปลูกแซมในภาคใต้ กรณีที่ขายคละ กก.ละ 8 บาท จะมีต้นทุนรวม 705,821.80 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่ ปีละ 3,529.10 บาท และกรณีที่ขายคละ กก.ละ 10 บาท จะมีต้นทุนรวม 707,431.80 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 3,537.16 บาท โดยค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษาจะเป็นต้นทุนที่มีสัดส่วนสูงที่สุด รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายลงทุน ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว ค่าซ่อมแซม ค่าขนส่งเมื่อขาย ภาษีเงินได้ และภาษีที่ดิน ตามลำดับ

- ส่วนสวนมังคุดล้วน ซึ่งทำการขายในลักษณะคัดขนาดและคละอย่างละเอียด 50 ของปริมาณผลผลิต ในราคา กก.ละ 25 บาท และ 10 บาทตามลำดับนั้น จะมีต้นทุนรวม 1,721,406.65 บาทหรือเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 8,607.03 บาท โดยค่าใช้จ่ายดูแลบำรุงรักษาจะเป็นต้นทุนที่มีสัดส่วนสูงที่สุด รองลงมา คือ ค่าใช้จ่ายลงทุน ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว ค่าซ่อมแซม ค่าขนส่งเมื่อขาย ภาษีเงินได้ และภาษีที่ดินตามลำดับ

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่า สวนมังคุดประเภทสวนมังคุดล้วนจะมีต้นทุนการปลูกสูงที่สุด ส่วนสวนลักษณะปลูกแซมนั้น ต้นทุนของสวนทางภาคตะวันออกจะสูงกว่าทางภาคใต้ โดยค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษาจะเป็นต้นทุนที่มีจำนวนเงินหรือสัดส่วนสูงสุดของสวนมังคุดทั้ง 3 ประเภท

กรณี ข. ต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นตัวเงินตั้งแต่ปีที่ 1-ปีที่ 20

ในระหว่างปีที่ทำการปลูกมิ่งคุณนั้น นอกจากจะมีค่าใช้จ่ายประจำต่างๆ ที่เป็นตัวเงินเกิดขึ้นตามที่กล่าวในกรณี ก. แล้ว ชาวสวนยังมีค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นตัวเงินซึ่งจะต้องประเมินเข้าเป็นต้นทุนเพื่อนำไปคำนวณหาผลตอบแทนดังต่อไปนี้

ก) ค่าแรงดูแลของเจ้าของสวน จากการสอบถามพบว่า ชาวสวนส่วนใหญ่ไม่สามารถประเมินเงินเดือนของตนเองได้ ดังนั้นในที่นี้จึงถือว่าให้เจ้าของสวนทุกรายมีค่าแรงเท่ากับคนงานที่รับจ้างทำสวน ซึ่งทางภาคตะวันออกและภาคใต้มีอัตราค่าแรงงานเท่ากัน คือวันละ 50 บาท หรือปีละ 18,250 บาท (365 วัน x 50 บาท)

ข) ค่าเสื่อมราคา ค่าเสื่อมราคาในที่นี้จะกำหนดให้คิดจากต้นทุนของสินทรัพย์ที่มีมูลค่าต่อหน่วยเกิน 1,000 บาทเท่านั้น ซึ่งได้แก่ที่น้กคนงาน อุปกรณ์ระบบให้น้ำ เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา เครื่องตัดหญ้า ส่วนเครื่องมือในการทำสวนอื่น ๆ ตลอดจนอุปกรณ์ในการเก็บเกี่ยวให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายประจำในปีที่ซื้อ เนื่องจากมีจำนวนเงินเพียงเล็กน้อยและมีอายุการใช้งานคราวละ 5 ปี เท่านั้น สำหรับการคำนวณค่าเสื่อมราคาใช้วิธีเส้นตรง โดยอายุการใช้งานของสินทรัพย์แต่ละประเภท ได้จากการสอบถามชาวสวน ซึ่งแสดงได้ดังตารางที่ 3.17

อนึ่งสำหรับเงินลงทุนปีที่ 0 นั้น เมื่อหักจำนวนเงินของสินทรัพย์ที่คิดค่าเสื่อมราคาออกแล้ว จะคงเหลือค่าซื้อที่ดิน ค่าเตรียมพื้นที่ ค่าขุดบ่อน้ำ ค่าใช้จ่ายในการปลูก และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดที่ใช้ในการซื้อเครื่องมือทำสวนที่มีมูลค่าต่อหน่วยไม่เกิน 1,000 บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เหล่านี้จะเปรียบเสมือนเป็นสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนคือรวมเป็นค่าใช้จ่ายลงทุนรอดตัดจำหน่าย ซึ่งจะทำการตัดจำหน่ายเข้าเป็นต้นทุนของการปลูกมิ่งคุณในปีที่ 1-20 เป็นจำนวนเงินเท่า ๆ กันทุกปี ดังแสดงรายละเอียดได้ตามตารางที่ 3.18

ตารางที่ 3.17 แสดงค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวรที่มีมูลค่าต่อหน่วยเกิน 1,000 บาทขึ้นไป ของส่วนมั่งคุดทั้ง 3 ประเภท

	อายุการใช้งาน	อัตราค่าเสื่อมราคา ร้อยละ/ปี	ส่วนมั่งคุดปลูกแซมทางภาคตะวันออก		ส่วนมั่งคุดปลูกแซมทางภาคใต้		ส่วนมั่งคุดล้วน	
			มูลค่าสินทรัพย์ (บาท) ¹	ค่าเสื่อมราคา/ปี ²	มูลค่าสินทรัพย์ (บาท) ¹	ค่าเสื่อมราคา/ปี ²	มูลค่าสินทรัพย์ (บาท) ¹	ค่าเสื่อมราคา/ปี ²
ที่พักคนงาน	20 ปี	5	3,000.-	150.-	3,000.-	150.-	3,000.-	150.-
อุปกรณ์ระบบให้น้ำ	20 ปี	5	4,000.-	200.-	7,000.-	350.-	25,000.-	1,250.-
เครื่องสูบน้ำ	15 ปี	6 2/3	12,000.-	800.-	6,000.-	400.-	20,000.-	1,333.33
เครื่องพ่นยา	15 ปี	6 2/3	12,000.-	800.-	1,000.-	66.67	12,000.-	800.-
เครื่องตัดหญ้า	15 ปี	6 2/3	--	--	--	--	10,000.-	666.67
รวมค่าเสื่อมราคา/ปี				1,950.-		966.67		4,200.-

¹ จากตารางที่ 1 ในภาคผนวก ก.

² ค่าเสื่อมราคา/ปี = $\frac{\text{มูลค่าสินทรัพย์}}{\text{อายุการใช้งาน}}$

ตารางที่ 3.18 แสดงค่าใช้จ่ายลงทุนปีที่ 0 ตัดจำหน่ายในแต่ละปีของส่วนมั่งคุดทั้ง 3 ประเภท

	ส่วนมั่งคุดปลูกแซมทางภาคตะวันออก		ส่วนมั่งคุดปลูกแซมทางภาคใต้		ส่วนมั่งคุดล้วน	
	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงินตัดจำหน่าย/ปี ¹ (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงินตัดจำหน่าย/ปี(บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงินตัดจำหน่าย/ปี(บาท)
ก. ค่าซื้อที่ดิน	75,000.-	3,750.-	40,000.-	2,000.-	75,000.-	3,750.-
ข. ค่าเตรียมพื้นที่	14,500.-	725.-	11,000.-	550.-	14,500.-	725.-
ค. ค่าใช้จ่ายในการปลูก	8,600.-	430.-	8,300.-	415.-	8,600.-	430.-
ง. ค่าขุดบ่อน้ำ	10,000.-	500.-	5,000.-	250.-	10,000.-	500.-
จ. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดสำหรับ ซื้อเครื่องมือทำสวนที่มี มูลค่า/หน่วยไม่เกิน 1,000 บาท	895.-	44.75	1,360.-	68.-	1,745.-	87.25
รวม	108,995.-	5,449.75	65,660.-	3,283.-	109,845.-	5,492.25

ที่มา : จากตารางที่ 1 ในภาคผนวก ก.

¹ค่าใช้จ่ายลงทุนปีที่ 0 ตัดจำหน่าย/ปี = $\frac{\text{ค่าใช้จ่ายลงทุนปีที่ 0 รวตัดจำหน่าย}}{20 \text{ ปี}}$

การวิเคราะห์ต้นทุนกรณีรวมค่าใช้จ่ายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินในการทำ
ส่วนมั่งคุด

ตั้งที่กล่าวรายละเอียดไว้แล้วในหน้า 87 ค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นตัวเงินซึ่ง
เกิดขึ้นในระหว่างปีที่ 1-20 ได้แก่ค่าเสื่อมราคา และค่าแรงของเจ้าของสวน
ดังนั้นเมื่อนำค่าใช้จ่ายทั้ง 2 รายการนี้ประเมินเข้าเป็นต้นทุนในการทำส่วนมั่งคุด
รวมกับค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสด ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์ต้นทุนไปแล้วในหัวข้อที่ผ่าน
มา และนำค่าใช้จ่ายลงทุนปีที่ 0 รอดตัดจำหน่ายตามตารางที่ 3.18 ตัดจำหน่าย
เข้าเป็นต้นทุนด้วยในแต่ละปี ก็สามารถสรุปต้นทุนของการทำส่วนมั่งคุดทั้ง 3
ประเภทตั้งแต่ปีที่ 0-ปีที่ 20 ได้ดังนี้

- ส่วนลักษณะปลูกแซมในภาคตะวันออก (ตารางที่ 3.19) กรณีที่ชาย
คละ กก.ละ 8 บาท จะมีต้นทุนรวม 1,233,303.40 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่ปีละ
6,166.53 บาท และกรณีที่ชายคละ กก.ละ 10 บาท จะมีต้นทุนรวม
1,235,253.40 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 6,176.28 บาท โดยค่าใช้จ่ายใน
การดูแลบำรุงรักษาจะเป็นต้นทุนที่มีสัดส่วนสูงที่สุดคือร้อยละ 76.72 ของต้นทุนที่
ไม่รวมภาษีเงินได้ รองลงมาคือค่าใช้จ่ายลงทุนปีที่ 0 ตัดจำหน่าย และค่าใช้จ่าย
ในการเก็บเกี่ยวคือร้อยละ 8.89 และ 4.34 ตามลำดับ นอกนั้นก็เป็นการใช้จ่าย
เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ ค่าซ่อมแซม ค่าเสื่อมราคา ค่าซื้อเครื่องมือทำสวน
และภาษีที่ดิน ตามลำดับ

- ส่วนลักษณะปลูกแซมในภาคใต้ (ตารางที่ 3.20) กรณีที่ชายคละ
กก.ละ 8 บาท จะมีต้นทุนรวม 1,067,155.20 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่ปีละ
5,335.78 บาท และกรณีที่ชายคละ กก.ละ 10 บาท จะมีต้นทุนรวม
1,068,765.20 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 5,343.83 บาท โดยค่าใช้จ่ายใน
การดูแลบำรุงรักษาจะเป็นต้นทุนที่มีสัดส่วนสูงที่สุดคือร้อยละ 80.34 ของต้นทุนที่
ไม่รวมภาษีเงินได้ รองลงมาคือค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว และค่าใช้จ่ายลงทุนปี
ที่ 0 ตัดจำหน่ายคือร้อยละ 7.94 และ 6.19 ตามลำดับ นอกนั้นก็เป็นการใช้จ่าย
เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ ค่าซ่อมแซม ค่าเสื่อมราคา ค่าซื้อเครื่องมือทำสวน
และภาษีที่ดิน ตามลำดับ

ตารางที่ 3.20 แสดงต้นทุนที่เพิ่มขึ้นในปี 1-20 ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินของส่วนกลางที่พิจารณาจากส่วนกลางของหน่วยงานในภาคใต้ เน้นกลุ่ม 10 ไร่ (ตั้งแต่ 200 ไร่)

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	ปีที่ 11	ปีที่ 12	ปีที่ 13	ปีที่ 14	ปีที่ 15	ปีที่ 16	ปีที่ 17	ปีที่ 18	ปีที่ 19	ปีที่ 20	รวม 20 ปี	เฉลี่ย/ไร่/ปี	ร้อยละ		
ก) ค่าใช้จ่ายคงที่ 0 ไร่ค่าหน่วย	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	3,283.-	65,660.-	328.30	6.19	
ข) ค่าใช้จ่ายหน่วยไร่																									
ค่าจ้างบุคลากรทางการศึกษา	4,240.-	4,640.-	5,040.-	5,440.-	5,840.-	6,240.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	6,480.-	122,160.-	610.80		
- ค่าจ้าง, สวัสดิการ, เบี้ยเลี้ยง	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	365,000.-	1,825.-		
- ค่าจ้างงานและสอน	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	365,000.-	1,825.-		
- ค่าจ้างงาน	40,740.-	41,140.-	41,540.-	41,940.-	42,340.-	42,740.-	42,980.-	42,980.-	42,980.-	42,980.-	42,980.-	42,980.-	42,980.-	42,980.-	42,980.-	42,980.-	42,980.-	42,980.-	42,980.-	42,980.-	42,980.-	852,160.-	4,260.80	80.34	
รวม	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	1,083.34	21,666.80	108.33	2.04	
ค) ค่าซ่อมแซม	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	966.67	19,333.40	96.67	1.82	
ง) ค่าเสื่อมราคาอาคาร																									
ค่าจ้างในการเก็บเกี่ยว							1,750.-	2,500.-	3,500.-	4,500.-	5,250.-	5,750.-	5,750.-	5,750.-	5,750.-	5,000.-	5,000.-	5,000.-	5,000.-	5,000.-	5,000.-	80,500.-	402.50		
- ค่าแรงบรรจ							105.-	140.-	175.-	210.-	245.-	280.-	280.-	280.-	280.-	350.-	350.-	350.-	350.-	350.-	350.-	3,745.-	18.73		
รวม							1,855.-	2,640.-	3,675.-	4,710.-	5,495.-	6,030.-	6,030.-	6,030.-	6,030.-	5,350.-	5,350.-	5,350.-	5,350.-	5,350.-	5,350.-	84,245.-	421.23	7.34	
จ) ค่าขนส่งปุ๋ย							245.-	350.-	490.-	630.-	735.-	805.-	805.-	805.-	805.-	1,120.-	1,120.-	1,120.-	1,120.-	1,120.-	1,120.-	11,270.-	56.35	1.06	
ฉ) ค่าวัสดุเครื่องใช้สำนักงาน						1,360.-	100.-				1,360.-	100.-				1,360.-	100.-					4,360.-	21.90	0.41	
ซ) ค่าวิทยากร	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	2,000.-	10.0	0.20	
ฌ) ค่าภาษีเงินได้																							5,303.58	100.00	
- ค่าภาษีเงินได้							140.-	200.-	280.-	360.-	420.-	480.-	480.-	480.-	480.-	640.-	640.-	640.-	640.-	640.-	640.-	6,440.-	32.20		
รวมต้นทุน	46,173.01	46,573.01	46,973.01	47,373.01	47,773.01	48,173.01	50,753.01	51,603.01	52,858.01	54,113.01	56,423.01	55,808.01	55,708.01	55,708.01	55,708.01	59,883.01	58,623.01	58,523.01	58,523.01	58,523.01	58,523.01	1,067,153.20	5,335.78		
เฉลี่ย/ไร่	4,617.30	4,657.30	4,697.30	4,737.30	4,777.30	4,817.30	5,075.30	5,160.30	5,285.80	5,411.30	5,642.30	5,580.80	5,570.80	5,570.80	5,570.80	5,988.30	5,862.30	5,852.30	5,852.30	5,852.30	5,852.30				
- ค่าใช้จ่ายคงที่ 0 ไร่ค่าหน่วย							175.-	250.-	350.-	450.-	525.-	575.-	575.-	575.-	575.-	800.-	800.-	800.-	800.-	800.-	800.-	8,080.-	40.25		
รวมต้นทุน	46,173.01	46,573.01	46,973.01	47,373.01	47,773.01	48,173.01	50,788.01	51,653.01	52,928.01	54,203.01	56,528.01	55,923.01	55,823.01	55,823.01	55,823.01	60,043.01	58,783.01	58,683.01	58,683.01	58,683.01	58,683.01	1,066,765.20	5,345.28		
เฉลี่ย/ไร่	4,617.30	4,657.30	4,697.30	4,737.30	4,777.30	4,817.30	5,078.80	5,165.30	5,292.80	5,420.30	5,652.80	5,592.30	5,582.30	5,582.30	5,582.30	6,004.30	5,878.30	5,868.30	5,868.30	5,868.30	5,868.30				

ที่มา : จากตารางที่ 3.9 และ 3.13
 1 จากตารางที่ 3.18
 2 จากตารางที่ 3.17
 3 จากตารางที่ 4, 5, 9, 10, 13 และ 14 ในภาคผนวก ก.
 * เฉลี่ย/ไร่ = $\frac{\text{ผลรวมต้นทุนรายการ}}{\text{เนื้อที่ 10 ไร่}}$
 ** เฉลี่ย/ไร่/ปี = $\frac{\text{ผลรวมต้นทุนรายการ}}{\text{เนื้อที่ 10 ไร่} \times 20 \text{ ปี}}$

ตารางที่ 3.21 และ-ข้อมูลเกี่ยวกับเงิน 1-20 ปีที่ (ในค่า) และ (ในค่า) ของส่วนต่อเติมอาคารจากส่วนเดิม (ในตาราง 10 ปี (ต่อหน้า 200 คน)

รายการ	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	ปี 5	ปี 6	ปี 7	ปี 8	ปี 9	ปี 10	ปี 11	ปี 12	ปี 13	ปี 14	ปี 15	ปี 16	ปี 17	ปี 18	ปี 19	ปี 20	รวม 20 ปี	เฉลี่ย/ปี/ปี	รวม			
ก) ค่าใช้จ่ายของพื้นที่ 0 สัดจ่ายแล้ว	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	5,492.25	109,845.-	549.23	5.39		
ข) ค่าใช้จ่ายอาคาร																										
ค่าใช้จ่าสในการซ่อมบำรุงรักษา																										
- ค่าปลูก, ฐาน, ผนัง	19,130.-	19,330.-	19,530.-	19,730.-	19,930.-	20,130.-	26,530.-	26,730.-	26,930.-	27,130.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	27,330.-	498,400.-	2,492.-		
- ค่าใช้จ่ายจากงบส่วน	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	18,250.-	365,000.-	1,825.-		
- ค่าจ้าง	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	36,500.-	730,000.-	3,650.-		
รวม	73,880.-	74,080.-	74,280.-	74,480.-	74,680.-	74,880.-	81,280.-	81,480.-	81,680.-	81,880.-	82,080.-	82,080.-	82,080.-	82,080.-	82,080.-	82,080.-	82,080.-	82,080.-	82,080.-	82,080.-	82,080.-	82,080.-	1,593,400.-	7,967.-	78.19	
ค) ค่าวัสดุ	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	4,616.67	92,333.40	461.67	4.53	
ง) ค่าเสื่อมราคาอาคาร ¹⁾	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	4,200.-	84,000.-	420.-	4.12
จ) ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว																										
- ค่าแรงเก็บเกี่ยว							3,000.-	4,250.-	5,000.-	5,000.-	6,000.-	6,500.-	7,000.-	8,000.-	8,000.-	13,000.-	13,000.-	13,000.-	13,000.-	13,000.-	13,000.-	13,000.-	117,750.-	588.75		
- ค่าแรงบรรทุก							210.-	280.-	350.-	350.-	480.-	580.-	630.-	700.-	700.-	840.-	840.-	840.-	840.-	840.-	840.-	840.-	8,470.-	42.35		
รวม							3,210.-	4,530.-	5,350.-	5,350.-	6,480.-	7,080.-	7,630.-	8,700.-	8,700.-	13,840.-	13,840.-	13,840.-	13,840.-	13,840.-	13,840.-	13,840.-	126,220.-	631.10	6.19	
ฉ) ค่าขนส่งวัสดุ							600.-	850.-	1,000.-	1,000.-	1,200.-	1,300.-	1,400.-	1,800.-	1,800.-	2,600.-	2,600.-	2,600.-	2,600.-	2,600.-	2,600.-	2,600.-	23,550.-	117.75	1.16	
ซ) ค่ารถบรรทุกเช่าตามใบเสนอ ²⁾							1,745.-	350.-				1,745.-	525.-			1,745.-	350.-					6,480.-	32.30	0.32		
ฌ) ค่าที่ดิน	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	100.-	2,000.-	10.-	0.10	
รวม							525	735.75	875.-	875.-	1,050.-	1,137.50	1,225.-	1,400.-	1,400.-	2,275.-	2,275.-	2,275.-	2,275.-	2,275.-	2,275.-	20,586.25	102.99			
รวมรวม	86,286.92	86,486.92	86,686.92	86,886.92	87,086.92	87,286.92	91,033.92	92,004.67	92,975.42	93,946.17	94,916.92	95,887.67	96,858.42	97,829.17	98,800.00	106,948.92	107,919.67	108,890.42	109,861.17	110,831.92	111,802.67	112,773.42	2,058,406.85	102,920.34		
เฉลี่ย/ปี	8,628.69	8,648.69	8,668.69	8,688.69	8,708.69	8,728.69	9,103.39	9,200.47	9,297.54	9,394.62	9,491.69	9,588.77	9,685.84	9,782.92	9,880.00	10,694.89	10,791.97	10,889.04	10,986.12	11,083.19	11,180.27	11,277.34				

ที่มา : จากตารางที่ 3.10 และ 3.14
 1) จากตารางที่ 3.18
 2) จากตารางที่ 3.17
 3) จากตารางที่ 4, 5, 9, 10, 13 และ 14 ในภาคผนวก ก.
 *เฉลี่ย/ปี = $\frac{\text{รวมรวมตลอดระยะเวลา}}{\text{ปีที่ 10 ปี}}$
 **เฉลี่ย/ปี/ปี = $\frac{\text{รวมรวมตลอดระยะเวลา}}{\text{ปีที่ 10 ปี} \times 20 \text{ ปี}}$

- ส่วนมั่งคุดล้วน (ตารางที่ 3.21) ซึ่งทำการขายในลักษณะคัดขนาด และคละอย่างละร้อยละ 50 ของปริมาณผลผลิต ในราคา กก.ละ 25 บาท และ 10 บาท ตามลำดับนั้น จะมีต้นทุนรวม 2,058,406.65 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่ปี ละ 10,292.04 บาท โดยค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษาจะเป็นต้นทุนที่มีสัดส่วนสูงที่สุดคือร้อยละ 78.19 ของต้นทุนที่ไม่รวมภาษีเงินได้ รองลงมา คือ ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว และค่าใช้จ่ายลงทุนปีที่ 0 ตัดจำหน่ายคือร้อยละ 6.19 และ 5.39 ตามลำดับ นอกจากนั้นก็เป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ค่าซ่อมแซม ค่าเสื่อมราคา ค่าซื้อเครื่องมือทำสวน และภาษีที่ดินตามลำดับ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าส่วนมั่งคุดที่ศึกษาจากสวนล้วนจะมีต้นทุนการปลูกสูงที่สุด ส่วนสวนที่ศึกษาจากสวนลักษณะปลูกแซมนั้น ต้นทุนทางภาคตะวันออกจะสูงกว่าทางภาคใต้ โดยค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษาจะเป็นต้นทุนที่มีจำนวนเงินหรือสัดส่วนสูงสุดของส่วนมั่งคุดทั้ง 3 ประเภท

อนึ่ง สำหรับค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนและค่าใช้จ่ายประจําวัน จะไม่นํามาคิดเป็นต้นทุนของการทำสวนมั่งคุดในที่นี้ ทั้งนี้เนื่องจากมั่งคุดเป็นพืชที่ให้ผลตอบแทนในระยะยาว และกว่าจะให้ผลผลิตก็ต่อเมื่อทำการปลูกไปแล้ว 7 ปี ซึ่งจะทำให้มีปัญหาในเรื่องการกำหนดจำนวนเงินชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยได้ อย่างไรก็ตาม ในการตัดสินใจลงทุนนั้น ผู้ลงทุนควรนำต้นทุนตัวนี้มาร่วมในการพิจารณาด้วย

การหาผลตอบแทนจากการปลูกมั่งคุด

ในการหาผลตอบแทนจากการปลูกมั่งคุดในที่นี้จะใช้ต้นทุนที่รวมค่าใช้จ่าย ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินของการทำสวนมั่งคุดแต่ละประเภท ตามตารางที่ 3.19, 3.20 และ 3.21 มาเปรียบเทียบกับรายได้ตามตารางที่ 3.5 เพื่อหาผลกำไรและขาดทุนสุทธิเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีของสวนทั้ง 3 ประเภท ณ ระดับราคาขายต่าง ๆ กัน

สำหรับผลกำไรและขาดทุนสุทธิเฉลี่ยต่อไร่ในแต่ละปี ณ ระดับราคาขายต่าง ๆ กันของสวนมังคุดลักษณะปลูกแซมในภาคตะวันออก สวนมังคุดลักษณะปลูกแซมในภาคใต้และสวนล้วน มีรายละเอียดตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 3.22, 3.23 และ 3.24 ตามลำดับ

จากข้อมูลในตารางที่ 3.22, 3.23 และ 3.24 เมื่อพิจารณาดูยอดรวมผลกำไรและขาดทุนสุทธิของการลงทุนปลูกมังคุดในช่วง 20 ปีของสวนมังคุดแต่ละประเภทนั้น ปรากฏว่า การลงทุนปลูกมังคุดแบบสวนล้วน ซึ่งขายผลผลิตร้อยละ 50 แบบตัดขนาดในราคา กก.ละ 25 บาท และร้อยละ 50 แบบคละในราคา กก.ละ 10 บาท จะเริ่มมีผลกำไรตั้งแต่ปีที่ 7 เป็นต้นไป และเมื่อนำผลขาดทุนสุทธิในปีที่ 1 - ปีที่ 6 มาหักออกแล้ว จะมีกำไรสุทธิรวมต่อไร่สูงสุดคือ 206,284.37 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 10,314.22 บาท สำหรับสวนลักษณะปลูกแซมนั้น สวนทางภาคตะวันออกจะเริ่มมีผลกำไรในปีที่ 9 เป็นต้นไป และเมื่อนำผลขาดทุนสุทธิในปีที่ 1 - ปีที่ 8 มาหักออกแล้ว จะมีกำไรสุทธิรวมต่อไร่ 32,669.66 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีละ 1,633.47 บาท ณ ราคาขายคละ กก.ละ 8 บาท และจะได้กำไรสุทธิรวมต่อไร่ 71,474.66 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 3,573.72 บาท ณ ราคาขายคละ กก.ละ 10 บาท สูงกว่าสวนทางภาคใต้ ซึ่งเริ่มมีผลกำไรตั้งแต่ปีที่ 9 เช่นกัน โดยเมื่อหักขาดทุนสุทธิในปีที่ 1-ปีที่ 8 แล้วจะมีกำไรสุทธิรวมต่อไร่ 22,084.48 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 1,104.22 บาท ณ ราคาขายคละ กก.ละ 8 บาท และมีกำไรสุทธิรวมต่อไร่ 54,123.48 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่ปีละ 2,706.17 บาท ณ ราคาขายคละ กก.ละ 10 บาท

สรุปได้ว่าสวนมังคุดล้วนจะให้ผลตอบแทนในรูปกำไรสูงสุด รองลงมาคือสวนลักษณะปลูกแซมในภาคตะวันออก และสวนลักษณะปลูกแซมในภาคใต้ตามลำดับ

ตารางที่ 3.22 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนและรายได้เฉลี่ยต่อไร่จํานวนความพึงพอใจของสวนผักกาดศึกษาจากสวนผักกาดชุมชน ในภาคตะวันออก

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	ปีที่ 11	ปีที่ 12	ปีที่ 13	ปีที่ 14	ปีที่ 15	ปีที่ 16	ปีที่ 17	ปีที่ 18	ปีที่ 19	ปีที่ 20	รวม 20 ปี ต่อไร่(บาท)	เฉลี่ย/ ไร่/ปี ³ (บาท)	
รายได้เฉลี่ยต่อไร่แต่ละปี ¹																							
- ๘. ระดับราคาขายผลผลิต กก.ละ 8 บาท	--	--	--	--	--	--	3,200.-	4,800.-	6,400.-	8,000.-	9,600.-	10,000.-	10,800.-	11,600.-	11,600.-	16,000.-	16,000.-	16,000.-	16,000.-	16,000.-	16,000.-	156,000.-	7,800.-
- ๘. ระดับราคาขายผลผลิต กก.ละ 10 บาท	--	--	--	--	--	--	4,000.-	6,000.-	8,000.-	10,000.-	12,000.-	12,500.-	13,500.-	14,500.-	14,500.-	20,000.-	20,000.-	20,000.-	20,000.-	20,000.-	20,000.-	195,000.-	9,750.-
หัก ต้นทุนการปลูกผักกาดเฉลี่ยต่อไร่แต่ละปี ²																							
- ๘. ระดับราคาขายผลผลิต กก.ละ 8 บาท	5,315.64	5,365.64	5,415.64	5,465.64	5,515.64	5,655.14	5,955.14	6,051.64	6,153.14	6,254.64	6,445.64	6,391.64	6,439.14	6,491.64	6,491.64	6,855.14	6,770.64	6,765.64	6,765.64	6,765.64	6,765.64	123,330.34	6,166.53
- ๘. ระดับราคาขายผลผลิต กก.ละ 10 บาท	5,315.64	5,365.64	5,415.64	5,465.64	5,515.64	5,655.14	5,959.14	6,057.64	6,161.14	6,264.64	6,457.64	6,404.14	6,452.64	6,506.14	6,506.14	6,875.14	6,790.64	6,785.64	6,785.64	6,785.64	6,785.64	123,525.34	6,176.28
กำไร(ขาดทุน) สุทธิเฉลี่ยต่อไร่แต่ละปี																							
- ๘. ระดับราคาขายผลผลิต กก.ละ 8 บาท	(5,315.64)	(5,365.64)	(5,415.64)	(5,465.64)	(5,515.64)	(5,655.14)	(2,755.14)	(1,251.64)	246.86	1,745.36	3,154.36	3,608.36	4,360.86	5,108.36	5,108.36	9,144.86	9,229.36	9,234.36	9,234.36	9,234.36	9,234.36	32,689.66	1,633.47
- ๘. ระดับราคาขายผลผลิต กก.ละ 10 บาท	(5,315.64)	(5,365.64)	(5,415.64)	(5,465.64)	(5,515.64)	(5,655.14)	(1,959.14)	(57.64)	1,836.86	3,735.36	5,542.36	6,095.86	7,047.36	7,993.86	7,993.86	13,124.86	13,209.36	13,214.36	13,214.36	13,214.36	13,214.36	71,474.66	3,573.72

¹ จากตารางที่ 3.5

² จากตารางที่ 3.19

³ เฉลี่ย/ไร่/ปี = $\frac{\text{จำนวนเงินรวม 20 ปี/ไร่}}{\text{ระยะเวลา 20 ปี}}$

ตารางที่ 3.23 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนและรายได้อื่นๆต่อไร่จำนวนตามปีที่ปลูกของสวนมังคุดที่ศึกษาจากสวนลักษณะปลูกแบบในภาคใต้

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	ปีที่ 11	ปีที่ 12	ปีที่ 13	ปีที่ 14	ปีที่ 15	ปีที่ 16	ปีที่ 17	ปีที่ 18	ปีที่ 19	ปีที่ 20	รวม 20 ปี ต่อไร่/บาท	เฉลี่ย/ ไร่/ปี (บาท)	
รายได้อื่นต่อไร่แต่ละปี																							
- ๕. ระดับราคาขายผล: กก. ละ 8 บาท	--	--	--	--	--	--	2,800.-	4,000.-	5,600.-	7,200.-	8,400.-	9,200.-	9,200.-	9,200.-	9,200.-	12,800.-	12,800.-	12,800.-	12,800.-	12,800.-	12,800.-	128,800.-	6,440.-
- ๕. ระดับราคาขายผล: กก. ละ 10 บาท	--	--	--	--	--	--	3,500.-	5,000.-	7,000.-	9,000.-	10,500.-	11,500.-	11,500.-	11,500.-	11,500.-	16,000.-	16,000.-	16,000.-	16,000.-	16,000.-	16,000.-	161,000.-	8,050.-
หัก ต้นทุนการปลูกมังคุดเฉลี่ยต่อไร่แต่ละปี																							
- ๕. ระดับราคาขายผล: กก. ละ 8 บาท	4,617.30	4,657.30	4,697.30	4,737.30	4,777.30	4,953.30	5,075.30	5,160.30	5,285.80	5,411.30	5,642.30	5,580.80	5,570.80	5,570.80	5,570.80	5,988.30	5,862.30	5,852.30	5,852.30	5,852.30	5,852.30	106,715.52	5,335.76
- ๕. ระดับราคาขายผล: กก. ละ 10 บาท	4,617.30	4,657.30	4,697.30	4,737.30	4,777.30	4,953.30	5,075.80	5,165.30	5,292.80	5,420.30	5,652.80	5,592.30	5,582.30	5,582.30	5,582.30	6,004.30	5,876.30	5,866.30	5,866.30	5,866.30	5,866.30	106,876.52	5,343.83
กำไร (ขาดทุน) สุทธิเฉลี่ยต่อไร่แต่ละปี																							
- ๕. ระดับราคาขายผล: กก. ละ 8 บาท	(4,617.30)	(4,657.30)	(4,697.30)	(4,737.30)	(4,777.30)	(4,953.30)	(2,275.30)	(1,160.30)	314.20	1,788.70	2,757.70	3,619.20	3,639.20	3,629.20	3,629.20	6,811.70	6,937.70	6,947.70	6,947.70	6,947.70	6,947.70	22,084.48	1,104.22
- ๕. ระดับราคาขายผล: กก. ละ 10 บาท	(4,617.30)	(4,657.30)	(4,697.30)	(4,737.30)	(4,777.30)	(4,953.30)	(1,576.80)	(165.30)	1,707.20	3,579.70	4,847.20	5,907.70	5,917.70	5,917.70	5,917.70	9,995.70	10,121.70	10,131.70	10,131.70	10,131.70	10,131.70	54,123.48	2,706.17

จากตารางที่ 3.5

จากตารางที่ 3.20

เฉลี่ย/ไร่/ปี = $\frac{\text{จำนวนเงินรวม 20 ปี/ไร่}}{\text{ระยะเวลา 20 ปี}}$

ตารางที่ 3.24 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนและรายได้เฉลี่ยต่อไร่ จำนวนตามบันทึกของสำนักงานศึกษาจากสวนถ่าน

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	ปีที่ 11	ปีที่ 12	ปีที่ 13	ปีที่ 14	ปีที่ 15	ปีที่ 16	ปีที่ 17	ปีที่ 18	ปีที่ 19	ปีที่ 20	รวม 20 ปี ต่อไร่/บาท	เฉลี่ย/ ไร่/ปี (บาท)	
ราย ไร่เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ¹	-	-	-	-	-	-	10,500.-	14,875.-	17,500.-	17,500.-	21,000.-	22,750.-	24,500.-	28,000.-	28,000.-	45,500.-	45,500.-	45,500.-	45,500.-	45,500.-	45,500.-	412,125.-	20,606.25
หัก ต้นทุนการปลูกไม้ผลเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ²	8,828.89	8,848.89	8,868.89	8,888.89	8,908.89	9,103.39	10,037.39	10,200.47	10,331.39	10,351.39	10,697.39	10,651.14	10,674.39	10,818.89	10,818.89	11,694.39	11,555.29	11,020.39	11,520.39	11,520.39	11,520.39	205,840.62	10,292.03
กำไร(ขาดทุน) สุทธิเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี	(8,828.89)	(8,848.89)	(8,868.89)	(8,888.89)	(8,908.89)	(9,103.39)	462.61	4,674.53	7,168.61	7,148.61	10,302.61	12,096.86	13,825.61	17,181.11	17,181.11	33,805.11	33,944.61	33,979.61	33,979.61	33,979.61	33,979.61	206,284.37	10,314.22

¹ จากตารางที่ 3.5

² จากตารางที่ 3.21

³ เฉลี่ย/ไร่/ปี = $\frac{\text{จำนวนเงินรวม 20 ปี/ไร่}}{\text{ระยะเวลา 20 ปี}}$